

Jaarstukken 2023

Inhoud

1. Jaarverslag ... 3
1.1 Inleiding ... 3
1.2 Organisatie ... 4
1.2.1 Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur ... 5
1.2.2 Organisatiemodel van Cocensus: ... 5
1.3 Korte terugblik op 2023 en nieuwe ontwikkelingen ... 6
1.4 Dienstverlening ... 8
1.4.1 Realisatie begrote opbrengsten ... 8
1.4.2 Bezwaar- en beroepschriften en kostenvergoedingen ... 9
1.4.3 Kwijtschelding ... 14
1.4.4 Invordering ... 16
1.4.5 Communicatie ... 17
2. Financiële verantwoording ... 19
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 19
2.2 Financieringsparagraaf ... 22
2.3 Verbonden partijen ... 24
2.4 Wet open overheid ... 24
2.4.1 Informatie ... 24
2.4.2 Actieve openbaarmaking ... 25
2.4.3 Passieve openbaarmaking ... 25
2.5 Bedrijfsvoering ... 26
2.5.1 HRM ... 26
2.5.2 Privacy en gegevensbescherming ... 38
2.5.3 Rechtmatigheidsverantwoording ... 39
3. Jaarrekening ... 41
3.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar ... 41
3.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen ... 43
3.3 Wet normering topinkomens ... 44
3.4 Balans ... 46
3.5 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling ... 47
3.5.1. Inleiding ... 47
3.5.2 Financiële positie ... 47
3.5.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening ... 47
3.5.4 Vaste activa ... 47
3.5.5 Vaste passiva ... 48
3.5.6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen ... 48
3.5.7 Financiële instrumenten ... 48
3.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar ... 49
3.7 Toelichting op de balans ... 53
3.7.1 Materiële vaste activa ... 53
3.7.2 Vlottende activa ... 53
3.7.3 Eigen Vermogen ... 54
3.7.4 Voorzieningen ... 54
3.7.5 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar ... 55
3.7.6 Netto vlottende schulden en overlopende passiva ... 56
3.7.7 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen ... 57
3.8 Rechtmatigheid ... 58
3.8.1 Rechtmatigheidsverantwoording ... 58
4. Controleverklaring ... 59

1. Jaarverslag

Programmaverantwoording

Alle activiteiten van de GR Cocensus zijn samengevoegd in één programma: “Heffen en invorderen van decentrale belastingen en heffingen”.

1.1 Inleiding

Voor u ligt het zeventiende Jaarverslag van de GR Cocensus. Cocensus is op 15 december 2006 opgericht met als belangrijkste taak alle uitvoerende werkzaamheden op het gebied van gemeentelijke belastingen voor de gemeenten Haarlem en Haarlemmermeer te verrichten. Op 1 mei 2009 is de gemeente Hillegom toegetreden tot Cocensus, per 1 januari 2010 de gemeente Beverwijk, per 1 januari 2012 de gemeenten Oostzaan en Wormerland. Per 1 januari 2014 zijn de gemeenten Alkmaar, Bergen, Graft-De Rijp, Heerhugowaard, Langedijk en Schermer toegetreden, gevolgd door de gemeente Den Helder per 1 januari 2015. Met ingang van 1 januari 2015 zijn de gemeenten Alkmaar, Graft-De Rijp en Schermer gefuseerd. Met ingang van 1 januari 2019 zijn de gemeenten Spaarnwoude en Haarlemmerliede toegevoegd aan de gemeente Haarlemmermeer. Per 1 januari 2020 zijn de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo toegetreden tot de GR Cocensus.
Op 1 januari 2022 fuseerden de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot een nieuwe gemeente met ook een samengestelde naam, gevormd uit beide vorige: Dijk en Waard.
In 2023 zijn gesprekken gevoerd met de gemeente Landsmeer over toetreding van de gemeente Landsmeer per 1 januari 2025. Een instemmingsvoorstel hiertoe is in december 2023 verstuurd naar de deelnemende gemeenten.

Omdat de jaarrekeningen 2021 en 2022 met relatief grote positieve resultaten dankzij de veel lagere huisvestingslasten werden afgesloten, is voor het jaar 2023 besloten om de gevolgen van het Cao-akkoord 2023 met een gemiddelde loonstijging van 7%, die 4% hoger was dan geraamd, niet door te belasten aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast is in 2023 gestart met een volledig KCC-belastingen voor alle deelnemende gemeenten, waarvan de lasten zijn opgevangen binnen de exploitatie van Cocensus. Per saldo is daarmee voor de deelnemende gemeenten in 2023 een efficiency-besparing gerealiseerd van afgerond 7%.

De jaarrekening 2023 van Cocensus is afgesloten met een negatief resultaat van € 181.000. Dit resultaat kan worden gesplitst in twee factoren:

- De exploitatie van de bedrijfsvoering 2023 sluit met een beperkt tekort van € 1.000 en sluit daarbij nagenoeg aan op de slotwijziging van de begroting 2023.
- Op aanwijzing van de accountant is in de jaarrekening ten laste van de exploitatie een voorziening getroffen van € 180.000 ter dekking van verlofsaldo van de medewerkers van Cocensus op 31 december 2023. De helft hiervan betreft het in de Cao geïntroduceerde verlofsparen, waardoor medewerkers een verlofsaldo kunnen opbouwen om eerder met pensioen te gaan. De andere helft betreft opgebouwd verlof dat grotendeels is ontstaan doordat vanwege de grote werkvoorraad aan WOZ-bezwaren een beroep op medewerkers is gedaan om met name in het laatste kwartaal van 2023 hun verlof niet op te nemen.

Daarnaast is ter afhandeling van de bezwaarschriften een bedrag van € 100.000 onttrokken aan de door het Algemeen Bestuur in 2023 ingestelde bestemmingsreserve (ad € 136.000) voor de afhandeling van bezwaarschriften van de No Cure No Pay bureaus.

Voorgesteld wordt om het negatieve exploitatieresultaat ad € 181.000 ten laste te brengen van de algemene reserve van Cocensus ad € 369.000, die daarmee zou uitkomen op een bedrag van € 188.000. Daarnaast blijft er nog een restant van de bestemmingsreserve NCNP op de balans staan (€ 36.000) zodat de totale reservepositie ultimo 2023 uitkomt op een bedrag van € 224.000.

Tot slot is belangrijk om met trots te melden dat in januari 2024 de Waarderingskamer heeft besloten om het kwaliteitsoordeel voor de uitvoering van de wet WOZ door Cocensus te verhogen van drie naar vier sterren.

1.2 Organisatie

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling op het niveau van de gemeentelijke colleges van B&W. Cocensus is op 1 januari 2007 formeel van start gegaan en richt zich daarbij op het verzorgen van werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten, dit inclusief de afhandeling van bezwaren, beroepen en kwijtscheldingsverzoeken. Deze werkzaamheden verzorgt Cocensus in 2022 voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Bergen, Den Helder, Uitgeest, Castricum, Heiloo en Dijk & Waard.

Cocensus heeft een Algemeen- en een Dagelijks bestuur.

1.2.1 Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur

Algemeen bestuur:

Gemeente	Naam	Gemeente	Naam
1. Haarlem	De heer F. Roduner	8. Bergen	De heer M. Wiesehahn-Vrijman
2. Haarlemmermeer	De heer J. Nobel	9. Den Helder	De heer P. van Diepen
3. Hillegom	De heer A. de Jong	10. Castricum	De heer R. Beems
4. Beverwijk	De heer N. Wijmenga	11. Heiloo	De heer R. Opdam
5. Oostzaan	De heer M. Wörsdörfer	12. Uitgeest	Mevrouw J. Kloosterman
6. Wormerland	De heer J. Schalkwijk	13. Dijk & Waard	De heer F. Ruiten
7. Alkmaar	De heer C. Schouten		

Dagelijks bestuur:

Gemeente	Naam
1. Alkmaar	De heer C. Schouten (voorzitter)
2. Castricum	De heer R. Beems (vicevoorzitter)
3. Beverwijk	De heer N. Wijmenga
4. Dijk & Waard	De heer F. Ruiten
5. Haarlem	De heer F. Roduner

1.2.2 Organisatiemodel van Cocensus:

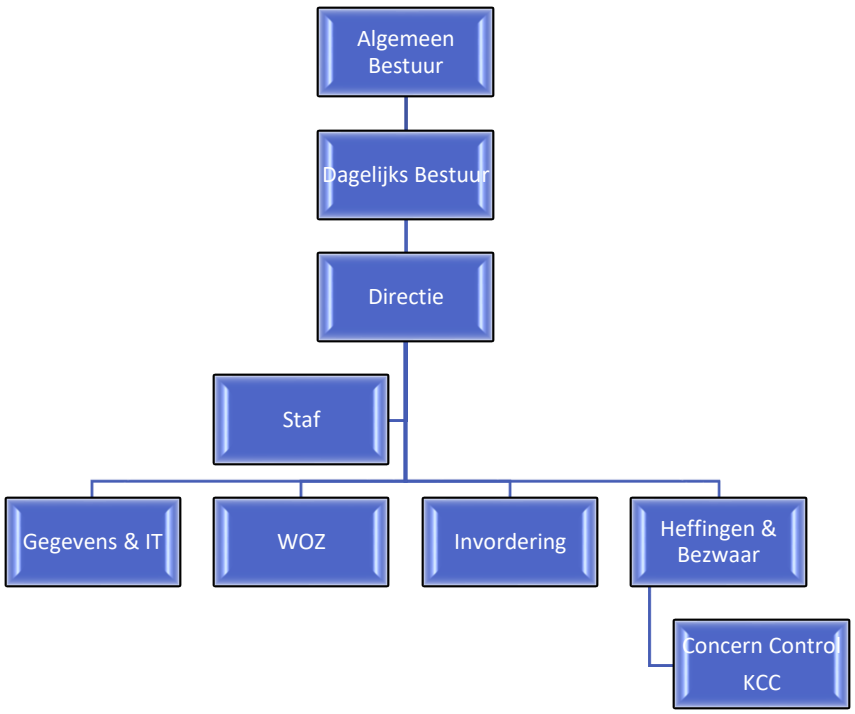

Figuur 1: Organigram Cocensus

1.3 Korte terugblik op 2023 en nieuwe ontwikkelingen

Huisvesting
In april 2021 is de nieuwe huisvesting betrokken. De werkzaamheden worden uitgevoerd in één gezamenlijk pand, waarbij is gekozen voor een optimaal duurzaam concept met een energie-neutrale huishouding. In 2022 heeft dit een kostenbesparing van 2% opgeleverd voor de deelnemers. Voor 2023 is besloten om de extra gevolgen van het Cao-akkoord en de kosten van het KCC ten laste van de exploitatie van Cocensus te brengen, gefinancierd uit de structureel lagere huisvestingslasten. Per saldo is daarmee in 2023 een kostenbesparing van 7% gerealiseerd.

Uitvoering WOZ
In 2022 is, door het starten van een pilot met een senior woningtaxateur, een start gemaakt om de uniformiteit van alle werkzaamheden van het Team Woningtaxatie te verbeteren. Ook is in 2022 een tweede senior werkvoorbereider aangesteld met hetzelfde voornaamste doel om uniformiteit van werken te creëren en te borgen bij het Team Werkvoorbereiding. In 2023 is dit traject doorgezet en zijn er onder begeleiding van een externe adviseur bij alle teams workshops en teamsessies gehouden gericht op uniformering en kwaliteitsverbetering van de WOZ-processen. Dit traject heeft in die zin zijn vruchten afgeworpen, dat de Waarderingskamer in januari 2024 heeft besloten om de kwaliteitsbeoordeling van de uitvoering van de wet WOZ door Cocensus te verhogen van drie naar vier sterren en daarmee te kwalificeren als goed.

KCC-activiteiten
Naar aanleiding van de goede ervaringen met het verzorgen van KCC-activiteiten voor Bergen NH, Uitgeest, Castricum, Heiloo en Hillegom heeft het Dagelijks Bestuur van Cocensus ingestemd om voor alle deelnemende gemeenten de front-office en dus het KCC-belastingen uit te voeren met ingang van 1 januari 2023. Het belangrijkste argument voor onderbrengen van de KCC activiteiten bij Cocensus is een snellere en directere dienstverlening aan de burgers.

De ervaringen over de uitvoering in 2023 zijn uitermate positief:
In totaal bedroeg het aantal inkomende gesprekken voor geheel Cocensus in 2023 59.900. Daarnaast werden nog 24.462 uitgaande telefoongesprekken gevoerd, onder andere in verband met de terugbelafspraken met taxateurs.

Gemiddeld hoefden de bellers in de periode rond het grote kohier slechts 18 seconden te wachten voordat ze geholpen werden. In de vakantieperiode is de wachttijd iets opgerekt, waardoor gemiddeld over heel 2023 de wachttijd gemiddeld op 24 seconden is uitgekomen. Een gesprek duurde gemiddeld 5 minuten en 17 seconden. Na afloop van de gesprekken heeft de beller de mogelijkheid het gesprek een cijfer te geven. Dit gebeurde in totaal bij 2.423 gesprekken. Gemiddeld werd het KCC van Cocensus beoordeeld met een 8,2.

Bezwaren
Het aantal WOZ-bezwaren is in 2023 in Nederland en ook bij Cocensus verdrievoudigd. Enerzijds door de activiteiten van de No Cure No Pay bureaus maar zeker ook omdat burgers toch hebben gereageerd op de waardestijging van ruim 20% als gevolgen van de overspannen woningmarkt in 2022.

Van de 32.573 ingekomen WOZ-bezwaren zijn er ultimo 2023 27.202 afgedaan i.c. 83,5%. Het merendeel van de nog openstaande bezwaarschriften is taxatie-technisch afgedaan en qua uitspraak volledig voorbereid, maar kan pas formeel afgedaan worden na de benodigde hoorzittingen c.q. overleg met vertegenwoordigers van belanghebbenden (met name de No-Cure-No-Pay bureaus). De afhandeling van de WOZ-bezwaren zal binnen de daarvoor geldende termijnen worden afgedaan.

Met beperkte extra inhuur, maar vooral met ondersteuning van techniek en extra inzet van medewerkers is het in 2023 gelukt om bijna 3 keer zoveel bezwaren af te doen dan in andere jaren!

No Cure No Pay

In 2023 zijn er aantal overleggen gevoed onder regie van het Ministerie van Financiën om te kijken naar het riante verdienmodel van de NCNP-bureaus en naar mogelijkheden om de burger actiever te betrekken bij de WOZ-waarde. Vertegenwoordigers van Cocensus hebben actief bijgedragen aan deze overleggen, die uiteindelijk hebben geleid tot een wetswijziging, waarin de proceskostenvergoedingen zijn teruggebracht tot 25% en waarbij de vergoeding niet aan het bureau maar aan de burger wordt uitbetaald.

Eind 2023 is er door een aantal uitvoeringsorganisaties waaronder Cocensus een project opgestart om de burger een actieve mogelijkheid te geven om de staat van onderhoud van en in de woning op diverse elementen (keuken, badkamer, gevel) in te vullen, hetgeen kan worden meegenomen in de waarde, juist op die bezwaargevoelige onderdelen die een taxateur bij de waardering van een woning niet altijd kunnen zien.

Uiteindelijk leidt dit tot een betere WOZ-waarde en een verlaging van het aantal bezwaren. Daarnaast kan het bijdragen aan een grotere betrokkenheid van de burger bij de WOZ-waarde en zeker ook tot een groter wederzijds vertrouwen in de relatie burger-overheid.

1.4 Dienstverlening

In dit jaarverslag is informatie opgenomen gericht op de voortgang van de bedrijfsvoeringprocessen, personeelszaken, communicatie en financiën, dit naar de stand van 31 december 2023. Naar dezelfde peildatum, 31 december 2023, is per gemeente een (derde) voortgangsrapportage aan de gemeentelijke opdrachtgevers verstrekt. In deze voortgangsrapportages is de specifiek op de eigen gemeente gerichte informatie opgenomen. Ook naar de peildata van 1 april en 1 juli zijn aan de gemeentelijke opdrachtgevers voortgangsrapportages verstrekt. In dit jaarverslag is de voor de deelnemende gemeenten individueel geldende informatie omgezet naar een totaalbeeld van de meest relevante primaire processen. Dit richt zich op de realisatie van de begrote opbrengsten, de ontwikkeling van de bezwaar- en beroepschriften, de ontwikkeling van de kwijtschelding en de ontwikkeling van de invordering.

Naast informatie over de primaire processen is ook nog informatie gericht op communicatie, inkoop en HRM (ontwikkeling formatie en ziekteverzuim) opgenomen.

1.4.1 Realisatie begrote opbrengsten

De gemeentelijke opdrachtgevers hebben voor wat betreft de aan Cocensus overgedragen heffingssoorten per belastingjaar de (bijgestelde) begrotingen opgegeven. Voor het belastingjaar 2023 leidt deze opgave tot een totaalbedrag aan te realiseren belastingopbrengst van netto ruim € 469 miljoen. Ten opzichte van 2022 een stijging van 3,3%. Deze stijging wordt voor een deel verklaard door het feit dat door gemeentelijk Coronabeleid de begrotingen 2022 naar beneden werden bijgesteld en dit in 2023 is hersteld.

In onderstaande tabel is de netto-realisatie door middel van aanslagoplegging in relatie tot de begrote opbrengsten in beeld gebracht, dit naar de stand van 31 december 2023. Onder netto-realisatie wordt verstaan het resultaat van aanslagoplegging minus verleende verminderingen.

	2023	2022	2021
begroot	470	454	457
netto resultaat	448	457	461

Grafiek 1: Ontwikkeling opbrengstrealisatie

Per 31 december behelst de netto-realisatie voor het belastingjaar 2023 95,5% van de voor dat belastingjaar begrote opbrengst. Hierbij wordt opgemerkt dat een aantal heffingssoorten nog niet (volledig) op aanslag gebracht zijn (bijvoorbeeld Diftar, forensenbelasting en de toeristenbelasting) omdat de heffingsgrondslagen van deze heffingssoorten pas in de loop van het belastingjaar beschikbaar komen of zelfs pas na het afloop van het belastingjaar. Ook zijn er heffingen waarbij de opbrengstrealisatie op basis van maandelijkse (gemeentelijke) input gerealiseerd kunnen worden, zoals bijvoorbeeld de naheffingsaanslagen parkeerbelasting en leges. Daarom is het verklaarbaar dat momenteel de opbrengstrealisatie nog niet 100% is.
De deelnemende gemeenten zijn naar de stand van 31 december 2023 door middel van de 3e voortgangsrapportage individueel geïnformeerd over de opbrengstontwikkelingen.

1.4.2 Bezwaar- en beroepschriften en kostenvergoedingen

Bezwaarschriften gericht tegen aanslagen gemeentelijke heffingen kunnen op verschillende manieren ingediend worden. Via de belastingwebsite is het mogelijk om met gebruik van DigiD digitaal bezwaar in te dienen via het digitaal loket. In 2023 was het voor het eerst mogelijk om nog eenvoudiger bezwaar in te dienen of een afspraak te maken met de taxateur door het scannen van de QR-code in de brief bij de aanslag, zonder daarvoor in te hoeven loggen. Verder is het ook mogelijk om schriftelijk een bezwaarschrift in te dienen of door gebruik te maken van het bij het aanslagbiljet meegezonden reactieformulier. Als extra service is het mogelijk om in de eerste zes weken na aanslagoplegging, gericht op de WOZ-waarde, door middel van een zogenaamde terugbelafspraak, telefonisch contact te hebben met de taxateur. Daarbij kan de nodige uitleg gegeven worden en waar nodig kunnen, met onderlinge instemming, administratieve correcties direct verwerkt worden zonder dat formeel bezwaar hoeft te worden gemaakt.

Voor het belastingjaar 2023 zijn 46.038 bezwaarschriften ontvangen, dit op een totaal van 511.887 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat rond 9% van de aanslagbiljetten tot een bezwaarschrift heeft geleid.

	WOZ	Parkeer	Overig
2023	32.573	9.444	4.021
2022	9.409	1.709	3.162
2021	10.656	1.152	2.312

Grafiek 2: Ontwikkeling Bezwaarschriften

In onderstaande grafieken is de ontwikkeling opgenomen van het aantal ontvangen bezwaarschriften met betrekking tot de belastingjaren 2021 tot en met 2023. Om een onderlinge vergelijking te kunnen maken is bij de eerdere belastingjaren hetzelfde meetpunt gehanteerd, te weten 31 december van het betreffende belastingjaar. Daarmee is het mogelijk om de ontwikkeling qua WOZ- en heffingsbezwaren te onderkennen.

Daarbij valt het op dat in het belastingjaar 2023 het aantal ontvangen WOZ-bezwaren ten opzichte van belastingjaar 2022 is toegenomen met 23.164 bezwaarschriften, een stijging van ruim 246,2%. Dit is een landelijk fenomeen, onder meer veroorzaakt door de opmars van commerciële adviesbureaus die op No Cure No Pay basis werken en de sterke stijging op de woningmarkt tussen 1 januari 2021 en 1 januari 2022.

Grafiek 3: Ontwikkeling WOZ-bezwaren

Vanwege deze sterke toename van het aantal bezwaarschriften is het niet mogelijk gebleken om alle bezwaarschriften voor het einde van het jaar af te handelen. De Waarderingskamer, die erop toeziet dat de uitvoering van de Wet WOZ juist en eerlijk verloopt, heeft geconstateerd dat landelijk gezien circa 20% van de bezwaarschriften niet is afgehandeld per 1 januari 2023. Van de 32.573 ingekomen WOZ-bezwaren zijn er ultimo 2023 27.202 afgedaan i.c. 83,5%. Het merendeel van de nog openstaande bezwaarschriften is taxatie-technisch afgedaan en qua uitspraak volledig voorbereid, maar kan pas formeel afgedaan worden na de benodigde hoorzittingen c.q. overleg met vertegenwoordigers van belanghebbenden (met name de No-Cure-No-Pay bureaus). De afhandeling van de WOZ-bezwaren zal binnen de daarvoor geldende termijnen worden afgedaan.

Voor de belastingjaren 2021 en 2022 is van de WOZ-bezwaren nu 99,3% respectievelijk 99,8% afgedaan. De nog te behandelen aantallen zijn voor het merendeel van recente datum.

Het aantal bezwaarschriften tegen de parkeerbelasting is eveneens sterk toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat in voorgaande jaren de gevolgen van de Corona-epidemie hebben geleid tot minder parkerende auto's en dus ook minder nahefingsaanslagen en bezwaarschriften. Anderzijds maken gemeenten steeds meer gebruik van nieuwe technieken, waaronder scanauto's, waardoor de pakkans voor automobilisten die geen parkeerbelasting betalen steeds hoger is geworden.

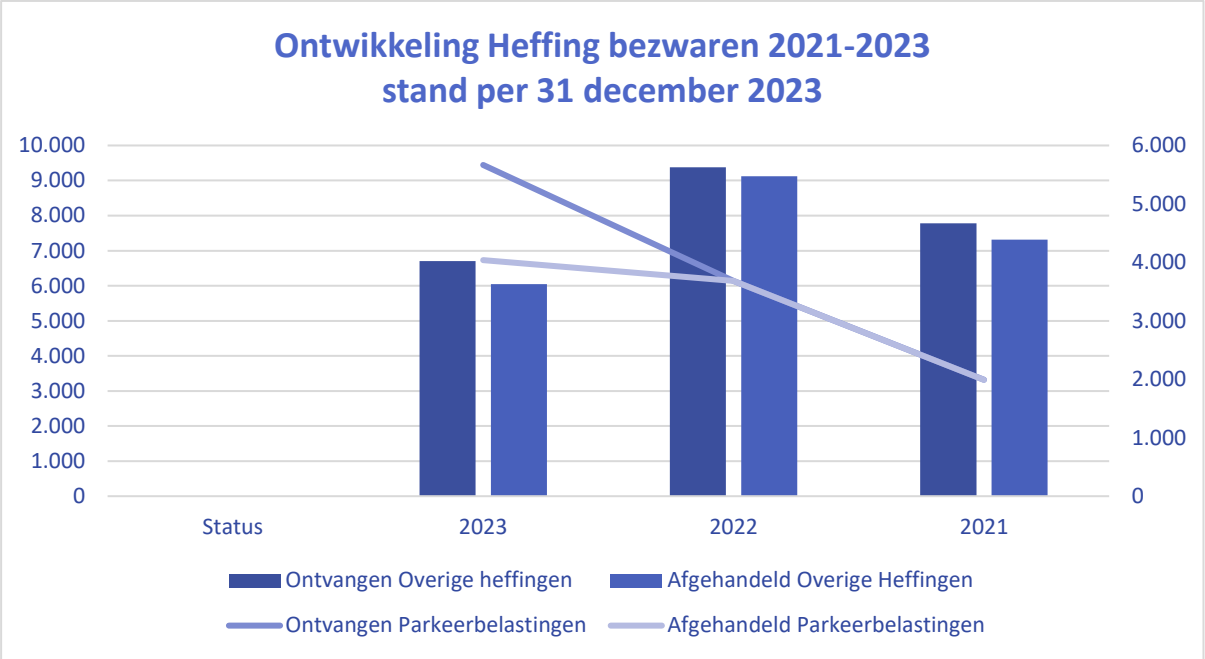

Grafiek 4: Ontwikkeling heffingsbezwaren

Van de voor het belastingjaar 2023 ingekomen heffings-/parkeerbelastingbezwaren is momenteel 76,9% afgedaan en van de heffingsbezwaren 2020 en 2021 respectievelijk 98,7% en 96,5%.

Resultaten behandelde bezwaarschriften

Bij de behandeling van bezwaarschriften kan besloten worden tot het handhaven van de opgelegde aanslagen dan wel tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Met betrekking tot de afgedane bezwaarschriften belastingjaar 2023 is in 67,3% van de uitspraken besloten tot handhaving van de aanslag. Daarmee is in 32,7% van de uitspraken besloten tot het verlenen van (gedeeltelijke) vermindering. Een nadere onderverdeling van de afgedane bezwaren parkeerbelasting, overige heffingen en de WOZ geeft het navolgende beeld:

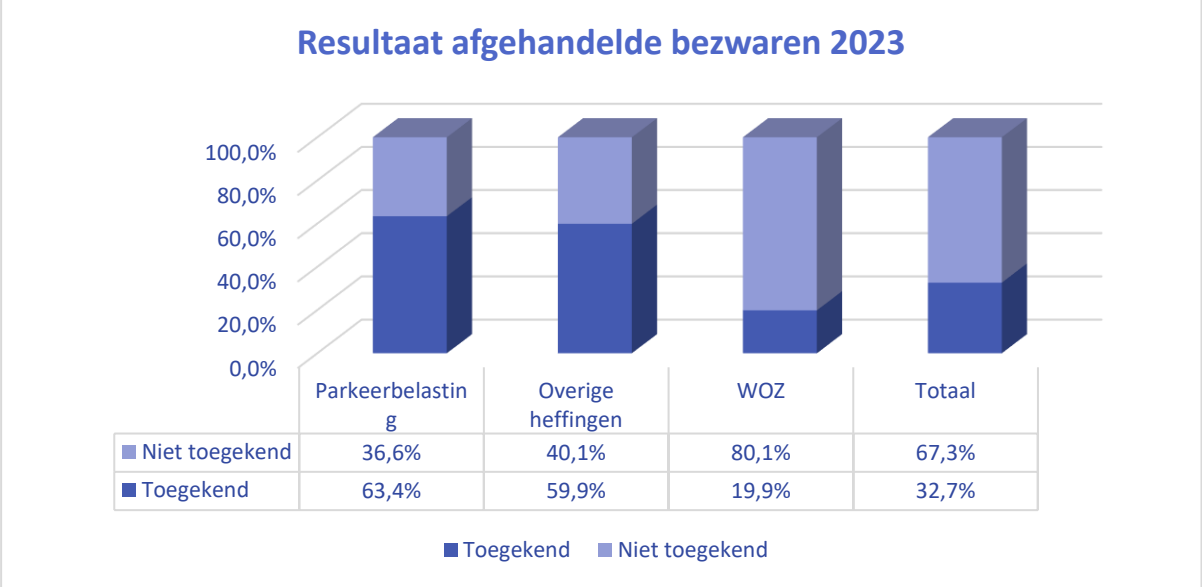

	Parkeerbelasting	Overige heffingen	WOZ	Totaal
Niet toegekend	36,6%	40,1%	80,1%	67,3%
Toegekend	63,4%	59,9%	19,9%	32,7%

Grafiek 5: Resultaat behandeling bezwaarschriften

Beroepschriften

Gericht op het belastingjaar 2023 zijn momenteel inmiddels 145 beroepsprocedures ingesteld. Verwacht wordt dat het totaal aantal beroepsprocedures gericht op belastingjaar 2023 nog stijgt, aangezien de rechtbank achterstanden heeft bij het verwerken van ingekomen beroepen.
Gericht op het belastingjaar 2022 zijn in totaal 591 beroepsprocedures en voor het belastingjaar 2021 zijn 608 beroepsprocedures ingesteld.

Voor het belastingjaar 2023 zijn in totaal 145 beroepsprocedures ontvangen, dit op een totaal van 511.887 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij rond 9% van de aanslagbiljetten een bezwaarschrift volgt. Bij 0,3% van de bezwaarschriften volgt een beroepsprocedure.

Van de ingekomen beroepsprocedures 2023 - 2021 is in respectievelijk 16, 271 en 483 procedures door de Rechtbank uitspraak gedaan. Het aantal openstaande procedures is voor het belastingjaar 2023 nog 129 (91%), voor het belastingjaar 2022 nog 320 (54%) en voor het belastingjaar 2021 nog 129 (20,5%). Voor de afhandeling van de beroepschriften bestaat een afhankelijkheid van de Rechtspraak.

Kostenvergoedingen

Wanneer de belastingplichtige of belanghebbende een derde partij inschakelt om haar bij te staan tijdens de bezwaarprocedure, vaak een No-Cure-No-Pay bureau, en een eventuele beroepsprocedure, treed het Besluit Proceskosten Bestuursrecht in werking. Op basis van dit Besluit heeft de belastingplichtige of belanghebbende bij een gegronde procedure recht op een vergoeding van de kosten, deze kosten staan opgenomen in het Besluit.

In onderstaande tabel een weergave van de uitbetaalde proceskostenvergoedingen die betrekking hebben op belastingjaar 2021, 2022 en 2023. Omdat nog niet alle beroepsprocedures afgerond zijn wordt verwacht dat er deze bedragen uiteindelijk hoger uitvallen.

Per 31 december 2023 zijn er voor het belastingjaar 2021 inmiddels 1.419 proceskostenvergoedingen uitgekeerd voor een bedrag van € -893.000,-. Dit resulteert in een gemiddelde vergoeding van € -629,-. Met betrekking tot het belastingjaar 2022 zijn er al 966 proceskostenvergoedingen uitgekeerd voor een bedrag van € -528.000,-, een gemiddelde vergoeding van € -547,-. Voor Belastingjaar 2023 zijn per 31 december 2023 al 689 proceskostenvergoedingen uitgekeerd voor een totaalbedrag van € -372.000,-. Dit bedrag zal nog verder oplopen naar aanleiding van nog lopende beroepsprocedures.

In onderstaande tabel een nadere specificatie per gemeente.

Gemeente	Belastingjaar 2021		Belastingjaar 2022		Belastingjaar 2023	
	Aantal	Totaalbedrag	Aantal	Totaalbedrag	Aantal	Totaalbedrag
Haarlem	334	-200.000	278	-147.000	168	-87.000
Haarlemmermeer	347	-218.000	204	-114.000	119	-61.000
Hillegom	72	-45.000	15	-6.000	14	-8.000
Beverwijk	56	-39.000	36	-29.000	26	-13.000
Oostzaan	24	-15000	14	-7.000	4	-2.000
Wormerland	48	-32.000	34	-23.000	11	-6.000
Bergen NH	73	-61000	58	-33.000	76	-44.000
Alkmaar	103	-58.000	105	-51.000	124	-70.000
Heerhugowaard	51	-39.000	0	0	0	0
Langedijk	29	-16.000	0	0	0	0
Den Helder	60	-35.000	37	-19.000	41	-24.000
Heiloo	65	-41.000	39	-22.000	14	-6.000
Castricum	129	-76.000	54	-29.000	46	-27.000
Uitgeest	28	-18.000	14	-9.000	5	-2.000
Dijk & Waard	0	0	78	-39.000	41	-22.000
Totaal	**1419**	**-893.000**	**966**	**-528.000**	**689**	**-372.000**

Tabel 1 Uitgekeerde Proceskostenvergoeding belastingjaar 2021, 2022 en 2023

1.4.3 Kwijtschelding

Als de belastingschuldige van mening is dat hij/zij niet in staat is de gemeentelijke heffingen te betalen kan, voor de belastingsoorten waarvoor de gemeente dit mogelijk heeft gemaakt, kwijtschelding worden aangevraagd. Voor degenen aan wie in het voorgaande belastingjaar kwijtschelding is verleend wordt, voorafgaande aan de aanslagoplegging voor het nieuwe belastingjaar, een geautomatiseerde toets uitgevoerd ter controle op voortzetting van het recht op kwijtschelding. Deze toets wordt verzorgd via het Inlichtingenbureau. Als blijkt dat er geen belemmering is op het recht op kwijtschelding wordt direct met de aanslagoplegging (geautomatiseerd) kwijtschelding verleend.
Voor alle andere gevallen kan de belastingschuldige via het digitaal loket of door middel van het insturen van het aanvraagformulier kwijtschelding aanvragen. Ieder regulier verzoek wordt in eerste instantie (via het Inlichtingenbureau) getoetst. Als blijkt dat er geen belemmering is op kwijtschelding wordt dit verleend. Als blijkt dat er een belemmering is op het recht op kwijtschelding wordt bij de aanvrager nadere informatie verzocht ter beoordeling van het recht op kwijtschelding.

Voor het belastingjaar 2023 zijn in totaal 21.250 kwijtscheldingsverzoeken (geautomatiseerde en individuele verzoeken én administratieve beroepen) ontvangen, dit op een totaal van 511.887 verzonden aanslagbiljetten. Per saldo geldt dat bij 4,2% van de aanslagbiljetten een verzoek om kwijtschelding volgt.

In onderstaande grafiek zijn de aantallen verzoeken om kwijtschelding in beeld gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de geautomatiseerd verleende kwijtscheldingen en de overige verzoeken om kwijtschelding. Ook zijn in de onderstaande grafiek de administratieve beroepschriften opgenomen.

Bij de geautomatiseerde kwijtschelding geldt een stijging van 220 (2,2%) ten opzichte van belastingjaar 2022. Voor het indienen van een verzoek tot kwijtschelding gelden afwijkende termijnen. Daarom worden in opvolgende belastingjaren nog verzoeken om kwijtschelding in behandeling genomen voor voorgaande jaren. Wanneer gekeken wordt naar de stand per 31 december 2023 zien we dat er voor belastingjaar 2021 in de jaren 2022 en 2023 nog 3.510 verzoeken en 268 administratief beroepen werden ingediend. Voor 2022 zien we een toename van 1.303 om 67 wanneer vergeleken wordt met de stand van 31 december 2022.

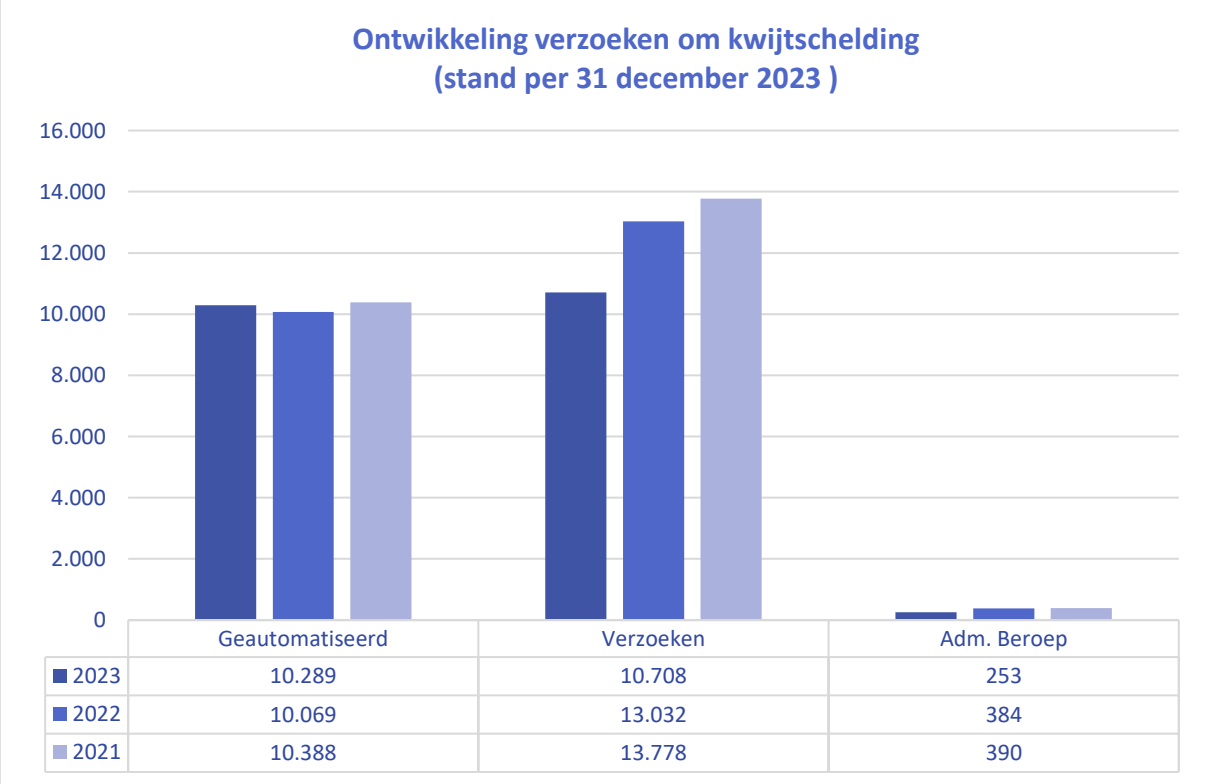

	Geautomatiseerd	Verzoeken	Adm. Beroep
2023	10.289	10.708	253
2022	10.069	13.032	384
2021	10.388	13.778	390

Grafiek 6: Ontwikkeling aantal verzoeken om kwijtschelding

Van de verzoeken om kwijtschelding voor het belastingjaar 2023 is nu 98,4% afgedaan. Voor de belastingjaren 2021 en 2022 is 99,9% respectievelijk 99,6% van het totaal aan verzoeken (incl. geautomatiseerde verleende kwijtschelding) afgedaan. Met name in het 1e en 2e jaar na aanslagoplegging worden nog verzoeken tot kwijtschelding ingediend. Er zijn voor de belastingjaren 2020 en 2021 nog enkele verzoeken in behandeling. Dit zijn verzoeken van recentere data en verzoeken waar nadere informatie voor gewenst is, bijvoorbeeld bij verzoeken om kwijtschelding van ondernemers.

Van de afgehandelde kwijtschelding voor het belastingjaar 2023 is 57,8% volledig toegekend. Wanneer we rekening houden met het feit dat de geautomatiseerde kwijtschelding voor 100% wordt toegekend, betekent dit dat 18,7% van de overige verzoeken wordt toegekend.

Wanneer een verzoek tot kwijtschelding niet wordt toegekend bestaat de mogelijkheid om administratief beroep in te dienen. Voor het belastingjaar 2023 ontvingen wij 253 beroepschriften tegen de uitspraak kwijtschelding. Inmiddels zijn 209 beroepschriften afgehandeld.

Voor belastingjaar 2023 is er meer begroot voor de kosten van de kwijtschelding. De verlaging van de kosten van de kwijtschelding is tot stand gekomen door wijzigingen aangegeven door de deelnemende gemeenten naar aanleiding van de economische situatie.

Mede door de stijging in het aantal verzoeken om kwijtschelding en ook door de jaarlijks stijgende tarieven is ten aanzien van het bedrag aan verleende kwijtschelding tussen 2023 en 2022 een stijgende lijn vast te stellen.

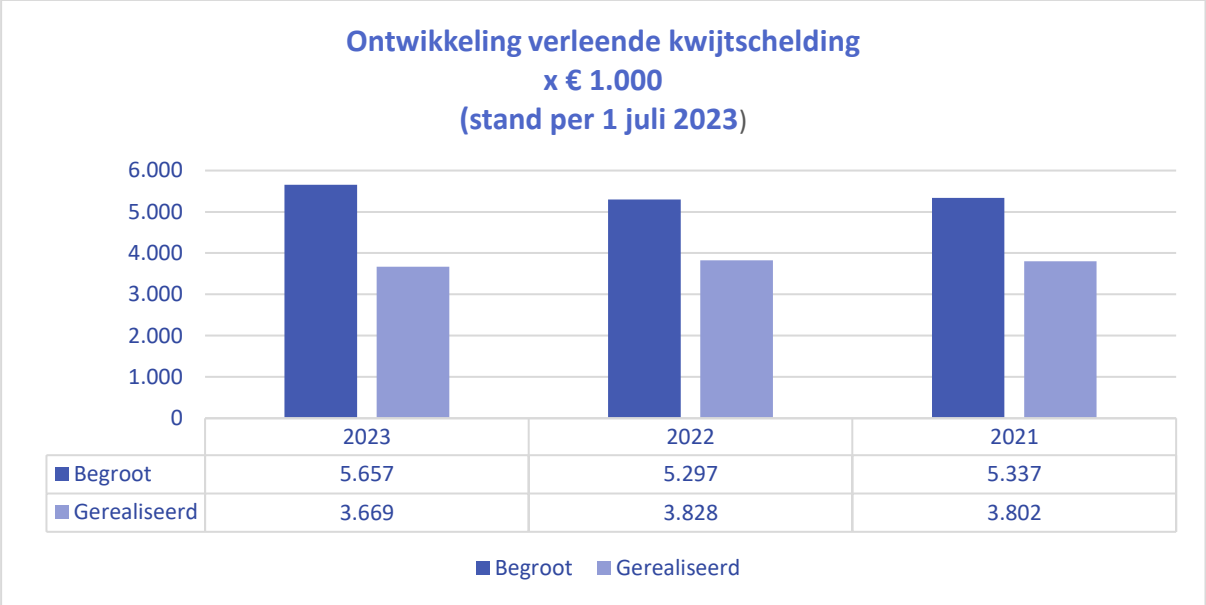

Grafiek 7: Ontwikkeling verleende bedragen aan kwijtschelding

Voor het belastingjaar 2023 komt het gemiddelde bedrag aan verleende kwijtschelding uit op € 234,01 per geheel/gedeeltelijk toegekend verzoek, voor het belastingjaar 2021 op € 212,15 en het gemiddelde bedrag is voor het belastingjaar 2022 op € 213,90. De jaarlijkse stijging van het gemiddelde bedrag aan verleende kwijtschelding wordt vooral veroorzaakt door de jaarlijkse tariefstijgingen van de heffingen die voor kwijtschelding in aanmerking komen.

1.4.4 Invordering

Het totaal in te vorderen bedrag is het resultaat van het totaalbedrag van de opgelegde aanslagen, minus de effecten van de behandeling van bezwaarschriften (verminderingen) en de verleende kwijtschelding. Verder vindt een correctie plaats voor oninbaar verklaarde vorderingen en de kosten bij aanmaningen en dwangbevelen. Per saldo betreft dit het netto in te vorderen bedrag.

De betaling van de opgelegde aanslagen kan plaatsvinden met toepassing van automatische incasso in 2 of 9 termijnen of door middel van iDEAL, internetbankieren of betaling met acceptgiro (binnen 2 maanden). De acceptgiro werd per 1 juli 2023 afgeschaft.

In de periode januari-december 2023 zijn in totaal 2.274.464 ontvangsten verwerkt waarvan 1.966.285 automatische incasso-opdrachten. Blijft (volledige) betaling uit dan volgt na het verstrijken van de betaaltermijn een aanmaning. Gedurende het kalenderjaar 2023 zijn er ter invordering van hetzelfde belastingjaar 56.599 aanmaningen verzonden. Voor de aanmaning geldt een betaaltermijn van 14 dagen.
De piek van de aanmaningen wordt in de maand mei verzonden, in navolging op het grote kohier van februari.

Bij uitblijven van betaling wordt overgegaan tot verzending van een dwangbevel. In het kalenderjaar 2023 zijn voor het belastingjaar 2023 19.573 dwangbevelen verzonden. Met het dwangbevel wordt bevel gedaan tot betaling binnen twee dagen. Voor de verzending van zowel de aanmaning als het dwangbevel worden (wettelijke) invorderingskosten in rekening gebracht.

In onderstaande grafiek, gericht op de belastingjaren 2021 tot en met 2023 is de ontwikkeling van de invordering in beeld gebracht.

	2023	2022	2021
Netto in te vorderen	445	452	445
Ingevorderd	427	447	442

Grafiek 8: Ontwikkeling invordering

Voor de belastingjaren 2021 tot en met 2023 is van de netto in te vorderen bedragen nu respectievelijk 99,4%, 98,8% en 98,8% ingevorderd.

Ten aanzien van de in februari 2023 opgelegde belastingaanslagen 2023 is de laatste incasso termijn in december. Gedurende negen maanden worden gemiddeld 218.500 automatische incasso's verwerkt waarmee een maandbedrag van ruim € 17 miljoen gemoeid is. Per saldo wordt ongeveer 35,8% van het totaal in te vorderen bedrag door middel van automatische incasso geïnd.

Ten aanzien van het voor het belastingjaar 2023 nog in te vorderen bedrag ad € 11 miljoen zal nog een deel (€ 1 miljoen) ingevorderd worden door middel van automatische incasso. Daarnaast is ten aanzien van een aantal vorderingen de invordering aangehouden, dit ten gevolge van uitstel van betaling tijdens behandeling van een verzoek om kwijtschelding of de afhandeling van een bezwaar- of beroepschrift. Verder zijn ook betalingsregelingen nog van kracht. Tot slot geldt dat voor een aantal nog openstaande vorderingen de betaaltermijn nog niet verstreken is, dan wel de betaaltermijn wel verstreken is en als gevolg daarvan een aanmaning of dwangbevel is verzonden.

1.4.5 Communicatie

Website

Eind februari zijn de WOZ-beschikkingen en de diverse belastingaanslagen verzonden. Aansluitend vindt maandelijks aanvullende aanslagoplegging plaats. Via de website van Cocensus is per deelnemende gemeente een belastingwebsite ter beschikking gesteld. Deze belastingsites zijn ook via de website van de gemeente bereikbaar. De belastingsites zijn opgenomen in de huisstijl van Cocensus en hebben daarmee een eenduidige uitstraling en opbouw.

Op de belastingsites is informatie te vinden over de WOZ, de verschillende belastingsoorten, betaling, kwijtschelding, bezwaar en zijn de belastingverordeningen te raadplegen. Verder is het mogelijk om via deze websites digitaal bezwaar in te dienen, de aanslag/WOZ-beschikking of het taxatieverslag te raadplegen, automatische incasso af te geven, het rekeningnummer te wijzigen en aangifte hondenbelasting of aangifte toeristenbelasting te verzorgen. Tot slot zijn gericht op de diverse onderwerpen de 'veel gestelde vragen' opgenomen.

In het laatste kwartaal van 2023 is gestart met het ontwerpen en bouwen van een nieuwe website, die voldoet aan alle hedendaagse standaarden en daarnaast een frisser uiterlijk heeft. Waar voorheen iedere gemeente een afzonderlijke belastingpagina had, wordt alles nu geïntegreerd binnen één website: www.cocensus.nl. Binnen die omgeving wordt met gebruik van nieuwe technieken de gemeente-specifieke informatie ontsloten.

Telefonie

Sinds 1 december 2022 heeft Cocensus een team van vijf medewerkers aangenomen om het klantencontactcentrum te vormen waarbij alle deelnemende gemeenten zijn aangesloten. Het KCC team heeft een intensief trainingsprogramma gevolgd. Daarnaast hebben ook alle andere medewerkers een telefoontraining gevolgd.

De scripts met veelgestelde vragen die voorheen door de KCC's van de gemeenten werden gebruikt zijn omgebouwd, zodat ze niet meer gemeentegericht, maar productgericht zijn. Deze zijn voor iedereen beschikbaar gesteld als naslagwerk. Daarnaast is in samenwerking met onze softwareleverancier gewerkt aan een kennisbank waarin de KCC medewerkers gerichte informatie kunnen terugzien die specifiek gericht is op de aanslagregels van degene die belt

De scripts met veel gestelde vragen zijn aangepast en we hebben kennisbank ontwikkeld voor specifieke informatie over aanslagregels. Er is een nieuwe telefooncentrale aanbesteed om de telefonie in goede banen te leiden. Verzending van aanslagen vond gespreid plaats over de laatste twee weken van februari en 'overflows' zorgden ervoor dat bellers altijd iemand aan de telefoon konden kregen die hen verder kon helpen binnen het betreffende vakgebied.

Naast het telefoonnummer van het KCC ontvangen de vak-afdelingen ook nog telefoon op hun eigen afdelingsnummers die vermeld staan op specifieke producten van de betreffende afdelingen, zoals aanmaningen, dwangbevelen, uitspraken op bezwaarschriften of uitspraken op verzoeken om kwijtschelding.
Het aantal bij de afdeling Heffingen en Bezwaar, Invordering en KCC inkomende gesprekken bedroeg respectievelijk 5.098, 21.962 en 32.840. In totaal bedroeg het aantal inkomende gesprekken voor geheel Cocensus daarmee 59.900. Daarnaast werden nog 24.462 uitgaande telefoongesprekken gevoerd, onder ander in verband met de terugbelafspraken met taxateurs.

Het aantal inkomende- en uitgaande gesprekken geeft per maand het navolgende beeld:

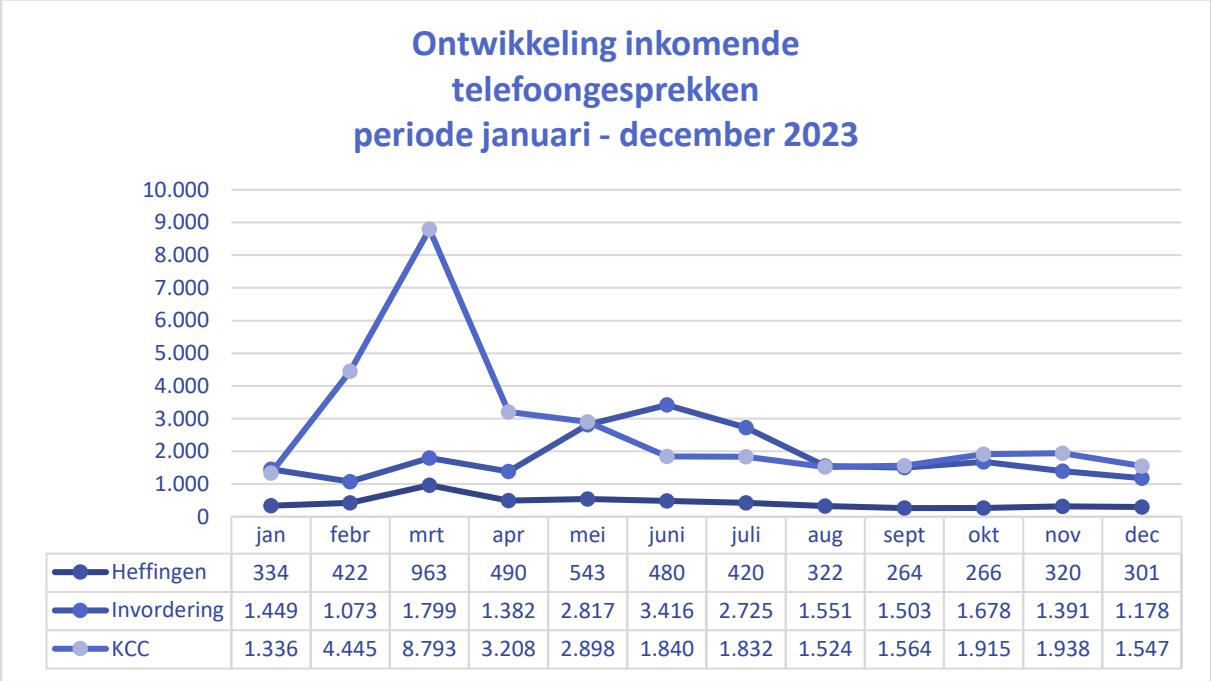

	jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Heffingen	334	422	963	490	543	480	420	322	264	266	320	301
Invordering	1.449	1.073	1.799	1.382	2.817	3.416	2.725	1.551	1.503	1.678	1.391	1.178
KCC	1.336	4.445	8.793	3.208	2.898	1.840	1.832	1.524	1.564	1.915	1.938	1.547

Grafiek 9: Inkomende/uitgaande telefoongesprekken

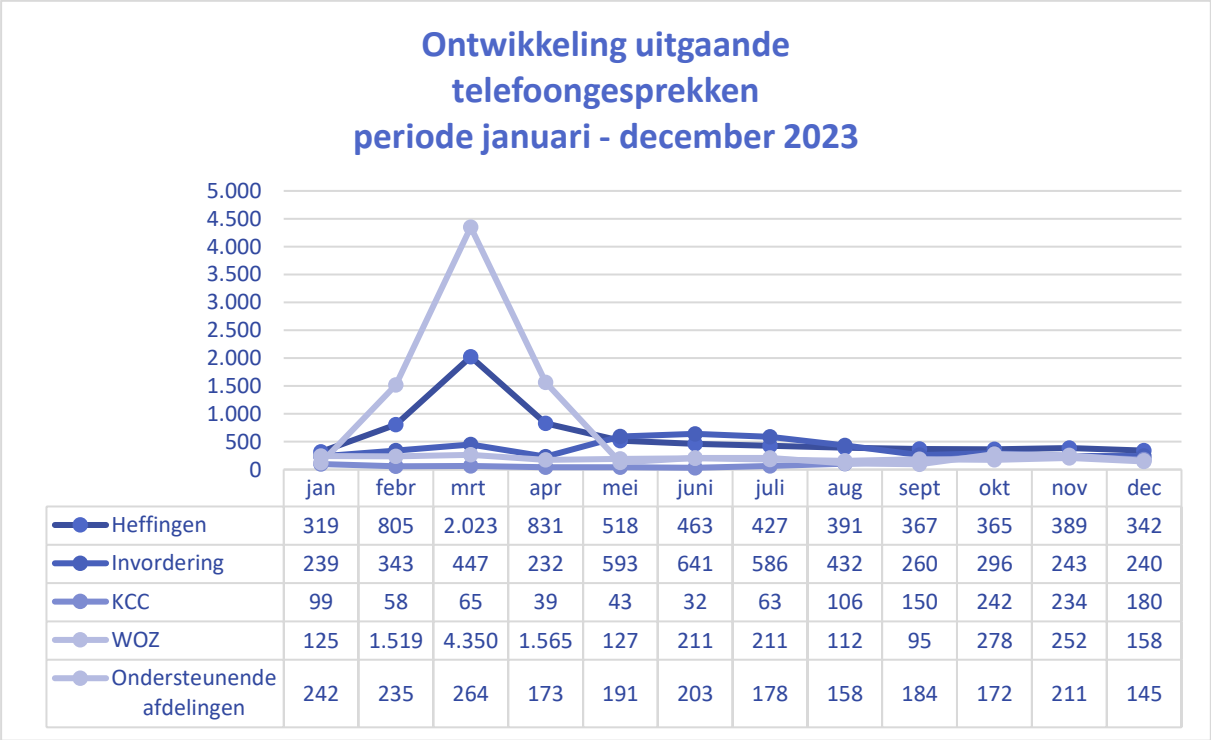

	jan	febr	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Heffingen	319	805	2.023	831	518	463	427	391	367	365	389	342
Invordering	239	343	447	232	593	641	586	432	260	296	243	240
KCC	99	58	65	39	43	32	63	106	150	242	234	180
WOZ	125	1.519	4.350	1.565	127	211	211	112	95	278	252	158
Ondersteunende afdelingen	242	235	264	173	191	203	178	158	184	172	211	145

Grafiek 10: Uitgaande telefoongesprekken

Gemiddeld hoefden de bellers slechts 24 seconden te wachten voordat ze geholpen werden en een gesprek duurde gemiddeld 5 minuten en 17 seconden. Na afloop van de gesprekken heeft de beller de mogelijkheid het gesprek een cijfer te geven. Dit gebeurde in totaal bij 2.423 gesprekken . Gemiddeld werd het KCC van Cocensus beoordeeld met een 8,2.

2. Financiële verantwoording

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is het vermogen van de organisatie om financiële tegenvallers op te vangen. Het vormt als beheersmaatregel het sluitstuk van risicomanagement. Het weerstandsvermogen geeft de financiële robuustheid aan van de begroting, de jaarrekening en de financiële positie.

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft een weerstandsvermogen voor als ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het totaal aan gekwantificeerde risico's, waar geen beheersmaatregelen tegenover staan. Bij de berekening van beide elementen is het van belang om hierin compleet te zijn. De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

Ratio = Beschikbare weerstandscapaciteit/ benodigde weerstandscapaciteit

Benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt om niet voorziene lasten te dekken, zonder dat de begroting en het beleid moeten worden aangepast. De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde financiële risico's en daarmee het weerstandsvermogen kan vervolgens worden uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Voor de beoordeling van een dergelijke ratio kan gebruik worden gemaakt van de onderstaande waarderingstabel, die door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit van Twente is samengesteld.

Ratio	Betekenis
> 2.0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Tabel 1: Waardering weerstandscapaciteit

Een hoog weerstandsvermogen kan dus worden gezien als een waarborg voor de financiële gezondheid van Cocensus. Hoe hoger het weerstandsvermogen, des te meer men in staat is om risico's financieel af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Omschrijving	Bedrag
Huidige stand weerstandsvermogen	€ 405.000
Totaal	**€ 405.000**

Tabel 2: Beschikbare weerstandscapaciteit

Indien besloten wordt om de dotatie aan de Arbeidskosten gerelateerde voorziening ad € 180.000 ten laste van de algemene reserve te brengen, daalt het weerstandsvermogen tot een bedrag van € 224.000.

Klasse-indeling kans en gevolg

Klasse	Kans	Kwantitatief
1	< of 1 keer per 10 jaar	10%
2	1 keer per 5-10 jaar	30%
3	1 keer per 2-5 jaar	50%
4	1 keer per 1-2 jaar	70%
5	1 keer per jaar of >	90%

Risico's Cocensus

Gekwantificeerde risico	Klasse	Kwantitatief	Risicobedrag	Kans x gevolg
No Cure no pay	2	30%	€ 200.000	€ 60.000
Cyberaanval	1	10%	€ 3.000.000	€ 300.000
Privacywetgeving	1	10%	€ 650.000	€ 65.000
Totaal			**€ 3.850.000**	**€ 425.000**

No Cure no pay

Met de invoering van de nieuwe wet op 1 januari 2024, wordt er anticipatie op een afname van het aantal bezwaren. Hierdoor is het kwantitatieve risico ten opzichte van het voorgaande jaar gedaald van 70% naar 30%. De geschatte kosten voor het afhandelen van bezwaren die onder het 'no cure no pay' principe vallen, bedragen €200.000.

Cyberaanval

Voor 83% van de bedrijven is het niet de vraag of er een cyberaanval zal plaatsvinden, maar wanneer. Hoewel Cocensus blijft investeren in Cybersecurity nemen de cyberrisico's wereldwijd toe. Volgens IBM zijn de gemiddelde kosten voor een databreuk 4,35 miljoen dollar. Door de beheersmaatregelen die er genomen zijn is de verwachting dat er bij Cocensus een cyberaanval plaats vind laag. . Voor de risico-analyse wordt rekening gehouden met 10%.

Privacywetgeving

De AP kan organisaties die de AVG overtreden een boete opleggen van 4% van de jaaromzet, bij Cocensus zou de maximale boete uitkomen op € 650.000. Door de maatregelen die genomen zijn op het gebied van privacywetgeving wordt de kans op een boete laag ingeschat op 10%.

Huidige ratio

Gelet op de risico's kan de ratio worden bepaald op:

€ 405.000 / € 425.000 = 0,95

Op basis van de tabel op de vorige pagina kan worden geconstateerd dat het weerstandsvermogen van Cocensus gekwalificeerd kan worden als matig.

Met inbegrip van de dotatie aan de Arbeidskosten gerelateerde voorziening wordt de ratio:

€ 224.000 / € 425.000 = 0,53.

Continuïteit

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie en het beeld van onze meerjarenbegroting is de directie van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Kengetallen financiële positie

In de BBV wordt voorgeschreven om kengetallen op te nemen om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. Voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus zijn de volgende kengetallen van toepassing:

De netto schuldquote

De netto schuldquote is gelijk aan het totaal van de vaste schulden, de vlottende schulden en de overlopende passiva minus het totaal van de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en overlopende activa ten opzichte van het totaalsaldo aan baten:

Ultimo 2023 bedraagt de netto schuldquote: $\frac{15.571.000 - 2.657.099 \times 100\%}{16.252.739} = 79{,}46\%$

De netto schuldquote is minder dan 100%, hierdoor wordt de netto schuldquote beschouwd als goed.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio is een kengetal dat de verhouding weergeeft tussen het eigen vermogen en het totaal van alle passiva op de balans.

Ultimo 2023 bedraagt het solvabiliteitsratio: $\frac{223.630 \times 100\%}{15.694.000} = 1{,}42\%$

De solvabiliteitsratio bij Cocensus is daarmee erg laag.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is het verhoudingscijfers tussen het saldo van de structurele lasten en baten (gecorrigeerd voor incidentele lasten en baten en voor de structurele mutaties op de reserve) ten opzichte van het totaal aan baten. Het saldo van de jaarrekening 2023 van Cocensus bestaat voor een bedrag van € 67.878 uit incidentele (niet geraamde) baten.

Ultimo 2023 bedraagt de structurele exploitatieruimte: $\frac{223.630 - 67.878 \times 100\%}{16.252.739} = 0{,}96\%$

Een structurele exploitatieruimte boven 0,6% wordt beschouwd als voldoende. De financiële kengetallen met betrekking tot grondexploitatie en gemeentelijke belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor de gemeenschappelijke regeling Cocensus.

2.2 Financieringsparagraaf

Deze paragraaf geeft u inzicht in de sturing, beheersing en controle van de treasuryfunctie van Cocensus.

De ***kasgeldlimiet*** beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De vlottende middelen en de vlottende schulden worden toegespitst op uitstaande gelden met een rente typische looptijd korter dan een jaar. Er is geen sprake van een vlottende schuld, de vlottende activa betreft de liquide middelen inclusief de uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar van € 1.357.273.

Het absolute risico van de kortlopende financiering voor Cocensus is niet groot omdat meer dan 95% van de financiële transacties gerelateerd is aan de opdrachtgevende deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. Cocensus beschikt over een door het bestuur vastgestelde notitie treasurybeleid, die is opgesteld en geactualiseerd met advisering van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten).

x € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Totaal vlottende middelen	-5.385	-3.465	-2.834	-1.177
Totaal vlottende schuld	0	0	0	0
Toegestane kasgeldlimiet	1.273	1.273	1.273	1.273
Ruimte onder de kasgeldlimiet	-6.658	-4.738	-4.107	-2.450
Begrotingstotaal 2023	-5.385	-3.465	-2.834	-1.177
Percentageregeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Kasgeldlimiet	1.273	1.273	1.273	1.273

De ***rente-risiconorm*** beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijden van de kapitaalmarktleningen (langer dan 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moet worden aangepast (renteherziening). Voor Cocensus speelt dit niet. Het saldo van langlopende schulden bedraagt per 31 december 2023 € 11.720.000. Dit is opgebouwd uit 5 bestaande leningen: uit 2016 (looptijd 10 jaar), uit 2019 (looptijd 25 jaar), uit 2020 (looptijd 25 jaar) en 2 uit 2021 (looptijd 40 jaar en 10 jaar). De looptijden van de leningen zijn in overeenstemming met de afschrijvingstermijnen van de daaruit gefinancierde investeringen.

De boekwaarde van de vaste activa bedraagt per 31 december 2023 € 13.037.042.

Renterisiconorm x € 1.000	2023	2024	2025	2026
1. Renteherziening	0	0	0	0
2. Aflossingen	885	635	635	635
3. Renterisico	885	635	635	635
4. Renterisiconorm	3.028	3.295	3.295	3.295
5. Ruimte onder renterisiconorm	2.143	2.660	2.660	2.660
4a.Ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
4b. Begrotingstotaal	15.527	16.475	16.475	16.475
4. Renterisiconorm	3.028	3.295	3.295	3.295

Voor het uitoefenen van de treasuryfunctie is inzicht nodig in de kasstromen, zowel de huidige als de toekomstige. Deze kasstromen bestaan uit operationele activiteiten (de exploitatie), investeringen en activiteiten in het kader van financiering (aflossingen, stortingen etc.). Het inzicht wordt verkregen via een actuele ***liquiditeitsplanning***. Cocensus beschikt over een verplichtingenadministratie ten behoeve van de liquiditeitsplanning. Cocensus heeft hier als voordeel, dat alle belastinginkomsten bij de opdrachtgevende gemeenten terecht komen. De liquiditeitsplanning heeft derhalve betrekking op de relatieve kleine en beheersbare bedrijfsvoering van Cocensus.

Wat betreft de ***financieringswijze*** heeft Cocensus er voor gekozen om aan te sluiten bij de BNG. Enerzijds omdat Cocensus eenvoudig te klein is om zelfstandig de markt te benaderen en anderzijds omdat financiering via de BNG ook aan de opdrachtgevende gemeenten maximale zekerheid biedt.

Het ***financieringsresultaat*** bestaat uit het verschil tussen het totaal van de werkelijk betaalde rente over de financieringsmiddelen en het totaal van de renteontvangsten (inclusief doorberekende rente). Over 2023 is in totaal een bedrag betaald aan rente van € 40.569. De ontvangen rente van het Schatkistbankieren over 2023 is € 108.356. Per saldo komt het financieringsresultaat uit op € 67.787.

2.3 Verbonden partijen

De gemeenschappelijke regeling Cocensus is per 31 december 2023 primair verbonden aan de aan de GR deelnemende gemeenten: Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Wormerland, Oostzaan, Alkmaar, Dijk & Waard, Bergen, Den Helder, Castricum, Uitgeest en Heiloo.

2.4 Wet open overheid

Dit is de openbaarheidsparagraaf van Cocensus. De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf in het jaarverslag 2023. De verplichting komt voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie, de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding bij de overheden en artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo. De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2023 op de thema's verbetering van de informatiehuishouding, actieve openbaarmaking en passieve openbaarmaking.

2.4.1 Informatie

Om informatie goed te kunnen delen met de maatschappij en politiek is het nodig om deze informatie aan de voorkant goed op te slaan, processen en systemen op orde te hebben, maar ook juist als professionals te denken en werken vanuit transparantie en openbaarheid. In onderstaande toelichting is zoveel als mogelijk de verdeling van de drie thema's informatiehuishouding, actieve en passieve openbaarmaking aangehouden, met de kanttekening dat het in de praktijk met elkaar is verbonden.

Verbetering informatiehuishouding
Voor de verbetering van de informatiehuishouding zijn de volgende activiteiten gerealiseerd:

Competenties medewerkers
Om medewerkers bewust te maken over informatiebeveiliging heeft de VNG in samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Taskforce Bestuur en Informatieveiligheid Dienstverlening (BID) de cursus iBewustzijn overheid opgezet. Alle medewerkers van Cocensus zijn gecertificeerd.

Digitaal loket
Cocensus wil op een zo laagdrempelig mogelijke manier inwoners en bedrijven de mogelijkheid geven om zelf hun zaken digitaal te regelen als zij dat willen. Via het Digitaal Loket biedt Cocensus inwoners en bedrijven dan ook onder andere de volgende diensten aan:

- het aanslagbiljet en het taxatieverslag bekijken en downloaden;
- bezwaar maken tegen de aanslag en/of WOZ-beschikking;
- kwijtschelding aanvragen;
- automatische incasso aanvragen, stopzetten of het rekeningnummer wijzigen;
- inzicht in openstaande bedragen;
- het treffen van een betalingsregeling;
- aan- en afmelden voor de hondenbelasting;
- aan- en afmelden voor de toeristenbelasting;
- aangifte toeristenbelasting doen;
- indienen van een verzoek in het kader van de Wet Open Overheid;
- het maken van een afspraak met een taxateur;

Op deze manier kunnen inwoners en bedrijven eenvoudig, snel en op een zelf gekozen moment hun belastingzaken regelen. De digitale dienstverlening wordt continue verbeterd, waarbij er steeds meer mogelijk wordt in het Digitaal Loket, zonder uit het oog te verliezen dat er nog altijd een grote groep mensen is die op de traditionele manier via post of telefoon communiceert. De digitale dienstverlening die Cocensus biedt is dan ook altijd een aanvulling op de reeds bestaande kanalen.

Systemen en procedures
Cocensus is een uitvoeringsorganisatie belast met geautomatiseerde bulkprocessen. Automatisering is de ruggengraat van de organisatie en op het moment dat deze uitvalt, stagneert of fouten geeft levert dit direct grote organisatorische problemen op met financiële gevolgschade. Opvang wordt gerealiseerd door de adoptie van 'ICT as a service'. Hiertoe wordt ICT afgenomen vanuit een service-model wat in alle ICT-voorzieningen voorziet (diensten; Infrastructure as a Service – IaaS en Desktop as a Service - DaaS). Dankzij deze 'full service' is Cocensus de komende jaren volledig ontzorgd en is de beschikbaarheid en de continuïteit zowel voor de medewerkers als voor de burgers geborgd. Het hieraan gelieerde 'Service Level Management' proces, waarin zowel Cocensus als de leverende partij in zijn vertegenwoordigd, ziet toe op het besturen en beheersen van de kwaliteit en kwantiteit van de geleverde services, in het licht van de vastgelegde afspraken.

Cybersecurity
In de context van Cybersecurity en de digitale weerbaarheid wordt er binnen Cocensus een zeer strikt beleid gevoerd volgens het informatiebeveiligingsbeleid en zijn er in de loop der tijd diverse wijzigingen doorgevoerd op zowel technische aspecten als beleid en procesmatige aspecten in de context van Cybersecurity. Dit heeft ons voorbereid op de komst van de AVG wetgeving en tevens het integrale informatiebeveiligingsbeleid opgeleverd (BIO). Het informatiebeveiligingsbeleid moet worden gezien als leidraad en wordt elk jaar onderworpen aan een impactanalyse waarin alle facetten van informatiebeveiliging opnieuw de revue passeren. Gelet op de razendsnelle ontwikkelingen is het daarbij mogelijk dat nieuwe kwetsbaarheden moeten worden doorgrond met het oog op de toekomst. Hierbij worden, zoals ook in het informatiebeveiligingsbeleid is vastgelegd, diverse informatie bronnen gebruikt (IBD, NCSC, NSA, CheckPoint, Gartner) om inzichtelijk te maken welke mogelijke risico's er kunnen ontstaan. Door de nauwe samenwerking met deze instanties is het vanuit onze ingerichte processen mogelijk om heel gericht en adequaat te handelen in het geval dat informatie tot ons komt met betrekking tot kwetsbaarheden op het gebied van de informatievoorziening en de gelieerde ICT-voorzieningen. In maart 2022 heeft er een pentest plaatst gevonden en hieruit is een rapport met verbeterpunten naar voren gekomen. Naar aanleiding van het initiële rapport zijn er herstelwerkzaamheden verricht. Vervolgens is er in september 2022 een hertest uitgevoerd met als doel om te verifiëren of de blootgelegde risico's juist verholpen zijn. Hieruit blijkt dat alle bevindingen uit de initiële pentest volledig zijn opgelost of geaccepteerd.

2.4.2 Actieve openbaarmaking
Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die vanuit de overheid worden ondernomen om informatie uit zichzelf openbaar te maken voor de samenleving en politiek. Hiervoor zijn de volgende activiteiten gerealiseerd:
- WOZ-waarde loket voor de openbaarheid van de WOZ – waardes.
- Digitaal loket, hierin kunnen burgers en bedrijven hun gegevens raadplegen.

2.4.3 Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving, zoals de Wob/WOO-verzoeken. De volgende activiteiten zijn gerealiseerd:
• Afhandeling Wob/WOO-verzoeken. In 2023 werden 35 Wob/WOO-verzoeken ingediend

Het aantal Wob/WOO-verzoeken toont een stijgende lijn met eveneens een toename van zeer omvangrijke en/of complexe Wob/WOO-verzoeken..

2.5 Bedrijfsvoering

2.5.1 HRM

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt stond in 2023 nog steeds onder druk vanwege de aanhoudende personeelskrapte. Naar verwachting wordt dit de komende jaren niet veel minder. Dit noodzaakt bedrijven naar andere oplossingen te zoeken, bijvoorbeeld verdergaande digitalisering en automatisering.
Ook voor Cocensus blijft het lastig om de ontstane vacatures weer goed te vervullen. Dat is ook de reden dat er net zoals in 2022 veel meer gebruik is gemaakt van uitzendkrachten. De intentie bij het inhuren van deze medewerkers is dat zij na het aantal overeengekomen uren met de bureaus bij Cocensus in dienst treden. Deze formule is in 2023 acht keer toegepast en met name voor de functies van medewerker Heffingen en Bezwaar, invordering en KCC.

Vitaliteit

Eind 2022 is de huidige vitaliteitsgroep in het leven geroepen. Iedere afdeling heeft één of twee personen naar voren geschoven die de afdeling vertegenwoordigen. Het belang van vitaliteit binnen organisaties wordt steeds groter. Enerzijds omdat je als werkgever wil dat je huidige medewerkers duurzaam en energiek inzetbaar blijven (wat resulteert in een laag ziekteverzuim), anderzijds omdat je als werkgever “aantrekkelijker” bent op de arbeidsmarkt en hoopt minder verloop te hebben van goed functionerende medewerkers.
Ook de Cao partners onderkennen het belang van vitaliteit. In de laatste Cao zijn afspraken gemaakt over vitaliteit.

In 2023 heeft de vitaliteitswerkgroep met behulp van een externe organisatie een aantal concrete acties op het gebied van vitaliteit gerealiseerd. Er is gestart met een zgn. vitaliteitscheck ofwel een Preventief Medisch Onderzoek als een soort van nulmeting. Van de 148 medewerkers die uitgenodigd zijn heeft 60% de vragenlijst ingevuld en 50% heeft deelgenomen aan het lichamelijk onderzoek (bloeddruk, HRV stresstest, beeldscherm- en bloedonderzoek en lichaamssamenstelling).

Vervolgens zijn inspiratiesessies georganiseerd waarin medewerkers meer kennis konden opdoen over vitaliteit (fysieke, mentale, emotionele gesteldheid en zingeving) en hebben ook leidinggevenden een tweetal workshops gevolgd over vitaal leiderschap.

In september is een Kick-off middag georganiseerd waarbij medewerkers vrijblijvend konden ‘inlopen’ bij diverse workshops, zoals stoelyoga, braingym, stresstest, ontspanningsoefeningen, etc. die in het kantoorpand plaatsvonden.

Verdeeld over het jaar zijn door de vitaliteitsgroep diverse workshops geïnitieerd zoals bijvoorbeeld een workshop over voeding en stoppen met roken.
Op basis van de groepsresultaten van het PMO, maar ook naar aanleiding van de resultaten van het MTO in 2022,worden binnenkort workshops georganiseerd over mentale veerkracht.

Daarnaast coördineert de werkgroep wekelijks sportactiviteiten zoals bootcamps en yogalessen. Om het laagdrempelig te houden, vinden deze activiteiten direct na een werkdag plaats en in of bij het kantoorpand. Medewerkers kunnen ook gebruik maken van een app waarin ze hun voeding en sportprestaties bij kunnen houden.

Ook voor 2024 staan er diverse workshops en activiteiten op het programma. Het doel is medewerkers bewuster te maken om gezond te leven.

Opleidingen/trainingen

Om de klanten van Cocensus klantgericht te woord te kunnen staan, zijn ook in 2023 diverse telefoonopleidingen (herhalingstrainingen voor taxateurs, verdiepingstraining voor KCC-medewerkers en telefoontrainingen voor de afdeling Invordering en nieuwe medewerkers) gegeven. Overigens is de telefoontraining een vast onderdeel van het inwerktraject van nieuwe medewerkers. Daarnaast hebben de KCC-medewerkers een functiegerichte training Engelse taal gevolgd.

Net zoals in voorgaande jaren is in 2023 een groot deel van het bestede opleidingsbudget uitgegeven aan vakinhoudelijke ontwikkeling, zoals een in-company traject bij REBS voor alle woning en niet-woning taxateurs, een in-company training kwijtschelding voor nieuwe medewerkers op de afdeling Invordering en in-company training “Basisopleiding WOZ-medewerker” eveneens voor nieuwe medewerkers van de afdelingen WOZ, Gegevensbeheer en IT en Heffingen en Bezwaar.

Daarnaast heeft ook een aantal opleidingen/coachingstrajecten op het gebied van leiderschap in 2023 plaatsgevonden; een opleiding “management van mensen”, strategisch leiderschap voor afdelingsleiding en (een start met) teambuilding voor de afdeling Invordering en WOZ.

Opleidingen voortkomend uit de POP- en planningsgesprekken waren onder andere de HALO, communicatie- en redactietraining en assessments.

De medewerkers die Cocensus in 2023 verlaten hebben vanwege het bereiken van hun AOW-gerechtigde leeftijd of keuzepensioen, zijn in de gelegenheid gesteld een Pensioen Inzicht Training (PIZ) te volgen.

In totaal is in 2023 € 188.720 uitgegeven aan opleidingen, trainingen, workshops en inschrijvingen in kamers. Dit is ruim 10 procent boven het vastgestelde budget van € 170.000. Met name het strategisch leiderschap en de in-company trainingen zoals kwijtschelding, telefonie en de basisopleiding WOZ hebben geleid tot overschrijding van het totale budget. In-company was voor een aantal trainingen rendabeler gezien het aantal nieuwe medewerkers die in 2023 in dienst zijn gekomen. Totaal is er bijna € 65.000 meer uitgegeven aan opleidingen dan in 2022. Gemiddeld is dit € 1.289 per medewerker. Gemeenten hebben in 2022 € 1.033 per medewerker besteed.

Cao SGO

Pas in februari 2023 sloten de VNG/WSGO en de vakbonden een principeakkoord over de Cao gemeenten en Cao SGO 2023 af. De looptijd van deze Cao was tot en met 1 januari 2024. Naast de Cao verhoging, die met terugwerkende kracht verwerkt is, zijn in de Cao voor 2023 onder andere afspraken gemaakt over RVU, ouderschapsverlof, een extra bovenwettelijke vakantiedag en een verhoging van het aantal te kopen vakantie uren van 144 naar 187 uren.

Ondernemingsraad

In 2023 hebben zes reguliere overlegvergaderingen plaatsgevonden. Tijdens deze vergaderingen zijn drie instemmingsaanvragen en één adviesaanvraag behandeld.

Er is advies bij de ondernemingsraad gevraagd over de uitbreiding van de Gemeenschappelijke Regeling met de gemeente Landsmeer. Hierover zal de Ondernemingsraad begin 2024 uitsluitsel geven.
Daarnaast heeft de ondernemingsraad haar instemming gegeven voor:

- de vaststelling van de “thuiswerkregeling”;
- keuze van organisatie voor het uitvoeren van de RI&E;
- aanpassingen in de “verzuimregeling”.

Personeel

	Vastgestelde formatie 2023	Bezetting 31/12/2023	Vastgestelde formatie 2022
Directie/Staf	8,36	8,36	9,67
WOZ	41,92	42,16	41,91
Gegevensbeheer en IT	20,72	20,61	20,03
Heffingen & Bezwaar/Concern Control	31,68	29,68	28,9
- KCC	5,00	4,23	4,00
Invordering	30,05	24,3	28,28
Totaal	**137,73**	**129,34**	**132,79**

Figuur 1: Formatie-overzicht per 31 december 2023

De vastgestelde formatie voor 2023 is hoger dan die van 2022 omdat er extra werkzaamheden voor de gemeente Oostzaan (bestuurlijke boetes) en Haarlem (parkeerbelasting) door Cocensus uitgevoerd worden. Deze uitbreiding van formatie vond plaats bij de afdelingen Heffingen & Bezwaar en Invordering.

Uitstroom

In 2023 hebben 11 medewerkers (7,8 procent) om verschillende redenen Cocensus verlaten. Dit percentage is vrijwel vergelijkbaar met dat van 2022. Bij de gemeenten lag dit percentage toen op 8,2.

Acht medewerkers hebben vrijwillig ontslag genomen. Twee medewerkers hebben in 2023 hun AOW-gerechtigde leeftijd bereikt en één medewerker heeft gebruik gemaakt van keuzepensioen (per 1 januari 2024).

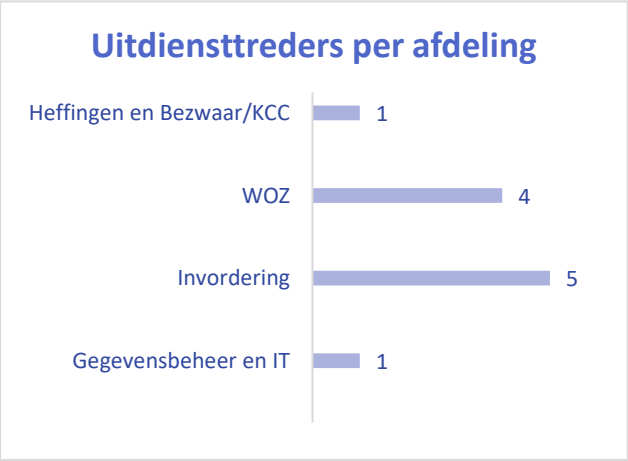

Redenen van het vrijwillig ontslag in 2023: duur van de reistijd, doorgroeiperspectief of de functie voldeed niet aan de verwachting.

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt zal de komende jaren veel geïnvesteerd moet worden in het behouden van jongeren (tot 35 jaar) door opleiding en ontwikkeling, versneld aanbieden van vaste contracten, inzetten op projecten, doorgroeiperspectief en programma's zoals vitaliteit.

Figuur 2: uitstroom per afdeling (peildatum 31/12/2023).

Instroom

In 2023 zijn 19 nieuwe medewerkers bij Cocensus in dienst getreden (13,5 procent). Dit percentage ligt 3,8 procent hoger dan het jaar ervoor. Veelal waren de nieuwe medewerkers al werkzaam bij Cocensus via een uitzend- of detacheringsbureau (15,9 was het instroompercentage van de Nederlandse gemeenten in 2022).

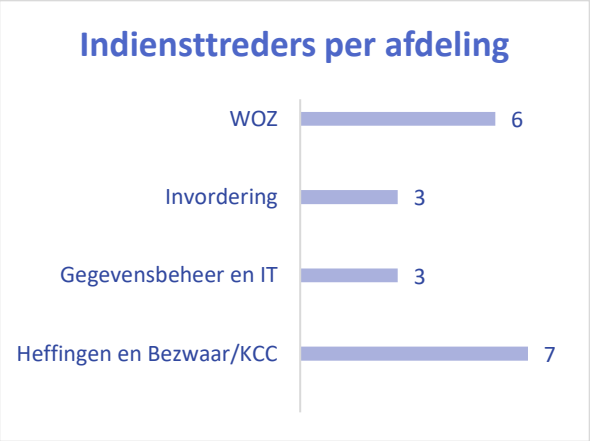

Figuur 3: Instroom per afdeling 2023

De meeste nieuwe medewerkers traden in dienst bij de afdeling WOZ (werkvoorbereiders, taxateurs, adm. medewerker) en bij Heffingen en Bezwaar/KCC.
Bij de afdeling Gegevensbeheer en IT zijn in 2023 een objectbeheerder, een medewerker gegevensbeheer en functioneel applicatiebeheerder gestart. Bij de overige afdelingen zijn medewerkers begonnen.
Het aandeel vrouwelijke instromers was het grootst. In 2023 zijn twaalf vrouwen in dienst gekomen en slechts zes mannen. Deze trend is ook bij de gemeenten waarneembaar.

Doorstroom/doorgroei

Doorstroom wordt gedefinieerd als medewerkers die duurzaam van functie en/of afdeling zijn veranderd, zonder dat dit met een reorganisatie of functieherwaardering te maken heeft.
In totaal zijn zeven (5 procent) medewerkers in 2023 andere functies/werkzaamheden binnen Cocensus gaan vervullen. Het doorgroeipercentage binnen Cocensus ligt lager dan dat van de Nederlandse gemeenten. Dit percentage is gestegen naar 8,4 procent.
In onderstaand overzicht zijn de functiewijzigingen binnen de organisatie weergegeven.

Vorige functie	**Nieuwe functie** Senior Woning taxateur	Senior Medewerker betalingsverkeer	Directie/Management Assistente	Senior medewerker Heffingen en bezwaar	Werkvoorbereider	KAM Adviseur	**Totaal**
Allround woning taxateur	1						1
Medewerker Invordering		1					1
Senior medewerker betalingsverkeer			1				1
Medewerker Heffingen en Bezwaar				2			2
Senior medewerker Finance						1	1
Administratief Medewerker					1		1
Totaal	1	1	1	2	1	1	7

Figuur 4: interne mobiliteit 2023

Doorstroom is een belangrijk instrument om mensen aan je organisatie te binden. Interne mobiliteit leidt tot meer tevredenheid en betrokkenheid van medewerkers. Een andere belangrijke reden om interne mobiliteit binnen de organisatie te stimuleren, is het tekort aan talent op de huidige arbeidsmarkt.

Externe inhuur

In totaal is in 2023 circa € 900.000 uitgegeven aan externe inhuur, dit is 9 procent van de loonsom. Redenen van inhuur waren: niet-ingevulde vacatures, zwangerschap, afhandelen van bezwaar- en beroepschriften, het opgestarte KCC. In 2022 hebben gemeenten 17 procent uitgegeven aan externe inhuur. Met name op de afdelingen Invordering, Heffingen & Bezwaar en het KCC zijn externen ingezet.

Leeftijdsopbouw

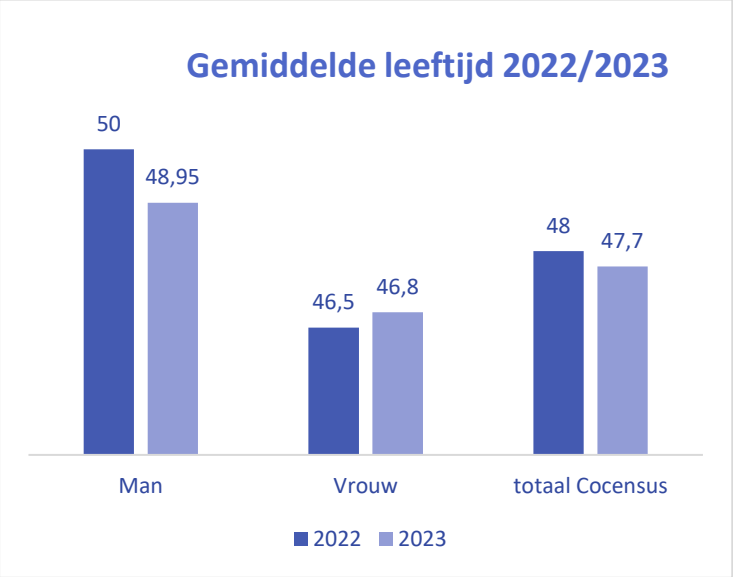

Door de toename van jongere medewerkers binnen Cocensus is de gemiddelde leeftijd van de Cocensus-medewerker in 2023 weer iets gedaald, van 48 naar 47,7 jaar (in 2021 was de gemiddelde leeftijd nog 48,8). Deze dalende trend vindt ook bij gemeenten plaats. In 2022 was de gemiddelde leeftijd bij de medewerkers van de gemeenten 47,2 jaar (iets lager dan de gemiddelde leeftijd binnen Cocensus).

Figuur 5: gemiddelde leeftijd (peildatum 31/12/2023)

Eind 2023 waren zeven medewerkers jonger dan 25 jaar, een kleine stijging ten opzicht van 2022. Door de stijgende AOW-gerechtigde leeftijd, neemt ook het aantal 65-plussers de afgelopen jaren toe ondanks het feit dat ex-medewerkers ook gebruik gemaakt hebben van keuzepensioen en niet tot hun 67-jarige leeftijd werken. In totaal waren 89 medewerkers eind december 45 jaar of ouder (63 procent). Dit percentage is vrijwel gelijk aan dat van 2022. Bij de gemeenten was de groep 45 - 54 jaar het grootst in 2022. Bij Cocensus is de leeftijdsgroep 55 – 64 jaar al een aantal jaar het grootst.

Figuur 6: leeftijdsopbouw (peildatum 31/12/2023)

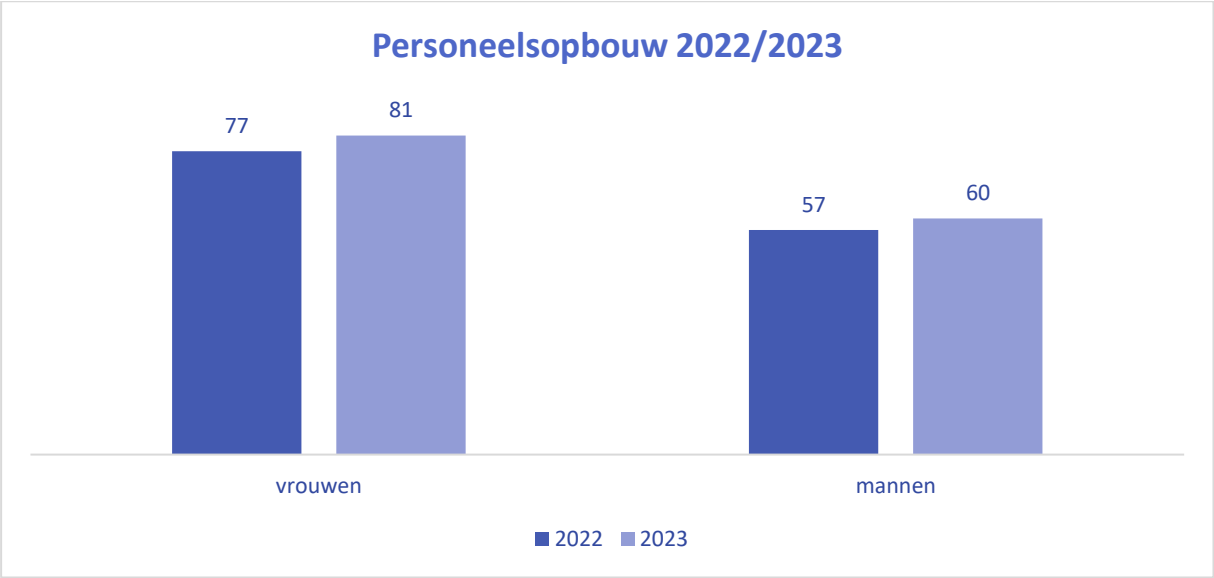

Figuur 7: aantal vrouwen/mannen (peildatum 31/12/2023)

Door het vergrijzende personeelsbestand en de uitstroom als gevolg van leeftijd en/of pensionering blijft de instroom van jongeren belangrijk en noodzakelijk. In 2022 bedroeg bij de Nederlandse gemeenten het percentage werknemers jonger dan 35 jaar 18 procent. Dit percentage is vergelijkbaar met dat van Cocensus in 2023 (17,7 procent).
Ook het percentage vrouwen en mannen binnen Cocensus is ten opzichte van 2022 niet veel veranderd. Op de peildatum was 57 procent van de medewerkers vrouwelijk en 43 procent mannelijk. Het aandeel vrouwen in dienst bij Cocensus is de afgelopen vier jaar stijgende. Ditzelfde beeld is waarneembaar bij de Nederlandse gemeenten.

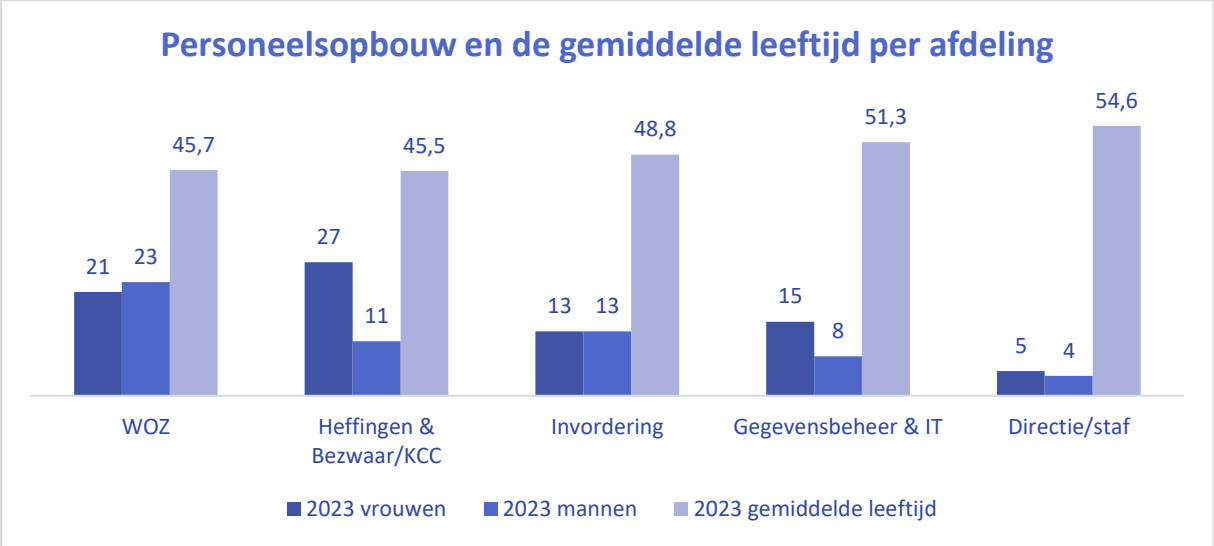

Figuur 8: Personeelsopbouw en gemiddelde leeftijd per afdeling 2023

Zoals in voorgaande jaren blijft de gemiddelde leeftijd bij de afdeling Staf/directie het hoogst (2022 55,6). Doordat in 2023 bij de afdelingen WOZ en Heffingen en Bezwaar/KCC relatief veel nieuwe jonge medewerkers zijn begonnen, is de gemiddelde leeftijd van deze afdelingen het afgelopen jaren wat gedaald. In 2021 was de gemiddelde leeftijd bij Heffingen en Bezwaar/KCC 46,2 en bij de WOZ 45,3.

Op bijna alle afdelingen werken momenteel meer vrouwen dan mannen, behalve bij de afdelingen WOZ en invordering. Op de laatst genoemde afdeling waren op 31 december 2023 exact evenveel mannen als vrouwen werkzaam.

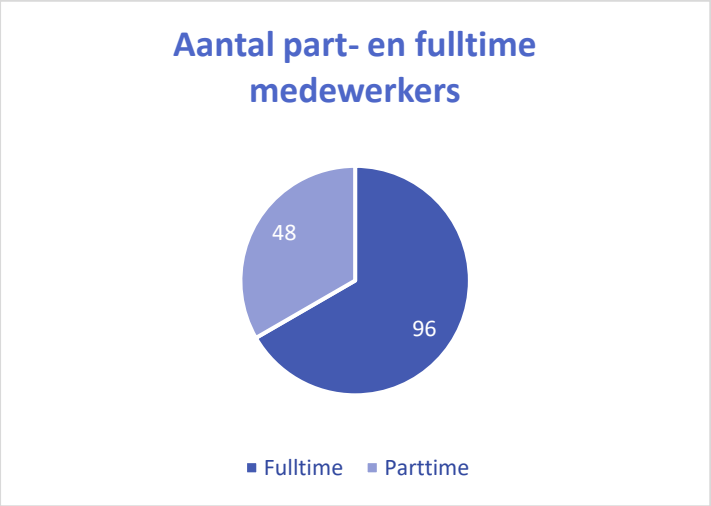

Figuur 9: percentage full-en parttimers 2023

Deeltijdfactor

Eind 2023 had 68 procent van de medewerkers een fulltime arbeidsovereenkomst met Cocensus, een percentage dat nagenoeg hetzelfde is als in 2022. Toen werkten 65 procent fulltime bij Cocensus.

Het fulltime percentage bij de Nederlandse gemeenten lag in 2022 slechts op 59 procent.

Overigens ligt het aandeel voltijd medewerkers bij de decentrale overheidssector aanzienlijk hoger dan op de landelijke arbeidsmarkt.

Duur dienstverband

33,3 procent van de medewerkers is korter dan vijf jaar in dienst bij Cocensus. Vorig jaar was dit nog 28,4 procent. 36,9 procent van de medewerkers is 10 jaar of langer in dienst bij Cocensus (in 2022 was dit 41 procent). Dit percentage ligt iets onder het percentage van gemeenten (45 procent in 2022).

Door de krapte op de arbeidsmarkt is er de afgelopen twee jaar meer vrijwillige uitstroom. Zie hiervoor figuur 2. Als de krapte op de arbeidsmarkt blijft, zal deze trend zich voortzetten.

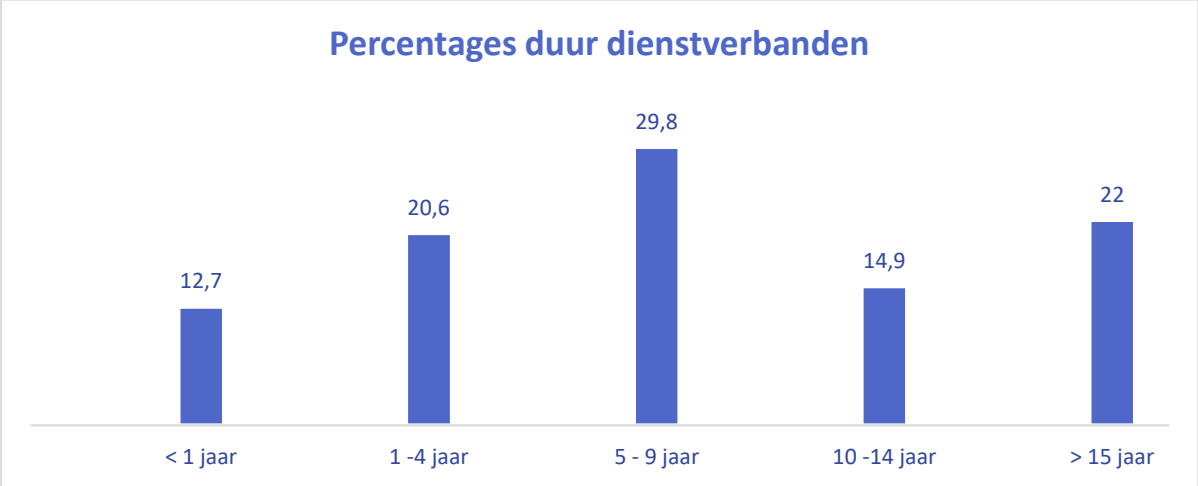

Figuur 10: Duur dienstverbanden 2023

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage in 2023 is ten opzichte van 2022 heel licht gestegen. In 2022 bedroeg het percentage gemiddeld 4,2. 2023 is afgesloten met een gemiddeld percentage van 4,4. Het verzuimpercentage van de Nederlandse Gemeenten was 5,4 procent in het eerste half jaar van 2023. Een percentage dat aanzienlijk hoger is dan waar Cocensus 2023 mee afgesloten heeft.

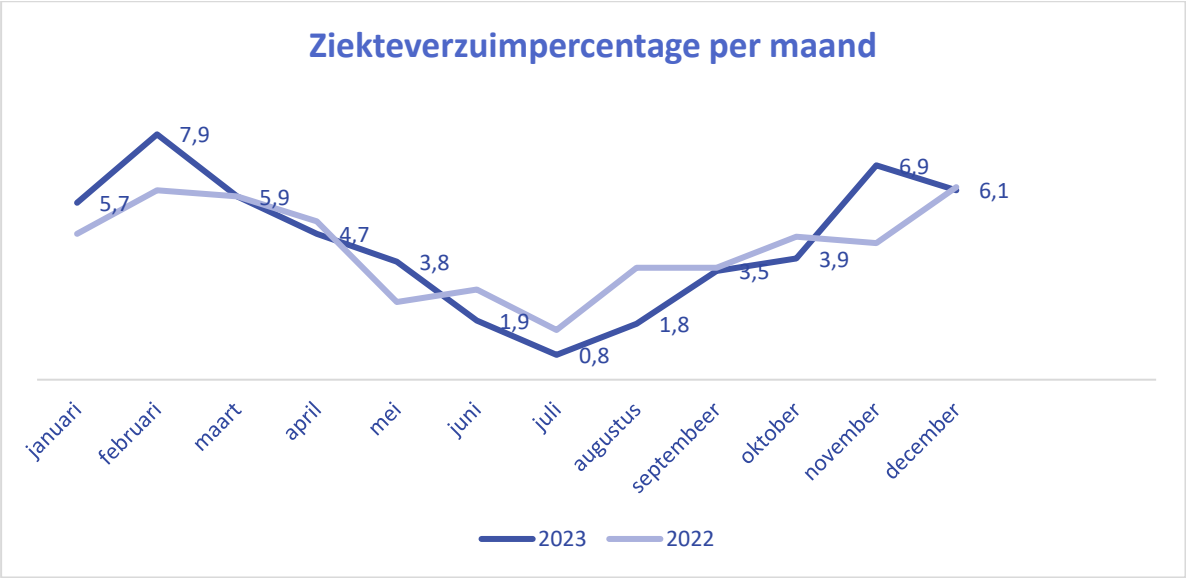

Figuur 11: Verzuimpercentage per maand 2022/2023

Deze toename is overigens in heel Nederland waarneembaar. Het landelijke ziekteverzuim steeg van 4,9 procent in 2021 naar 5,6 procent in 2022. De cijfers over heel 2023 zijn nog niet beschikbaar.

In onderstaande grafiek van de Arbo unie wordt per hoofddiagnosegroep het aantal verzuimdagen weergegeven. Vooral de verzuimdagen in diagnoseroep “Andere diagnoses” en psychische klachten laten een stijging zien.

Van het totale verzuim betreft 24% psychisch verzuim. Het aandeel (nog) niet gediagnosticeerd’ verzuim betreft kortdurend verzuim en is in 2023 gedaald. De categorie ‘andere diagnoses’ is in de regel medisch verzuim. Dit aandeel is 31%.

De gemiddelde verzuimduur bij psychisch verzuim is 149 dagen. Dat is een normale verzuimduur. De bedrijfsarts rapporteerde dat binnen alle diagnosegroepen de verzuimduur relatief kort is.

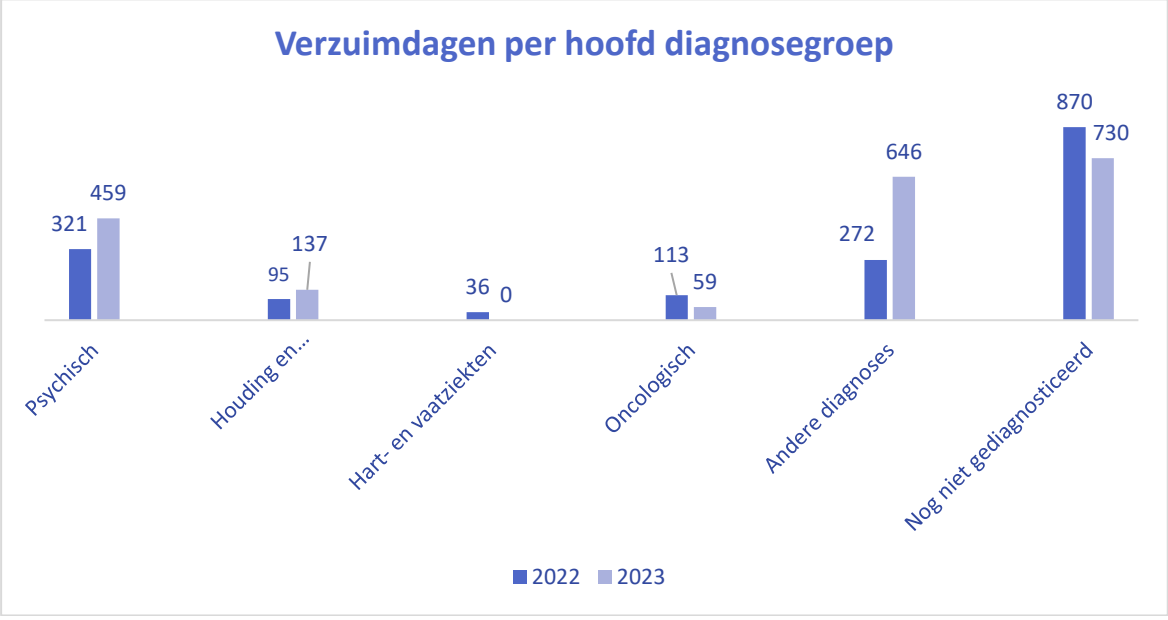

Figuur 12: Verzuimdag per hoofddiagnosegroep. Bron Arbounie

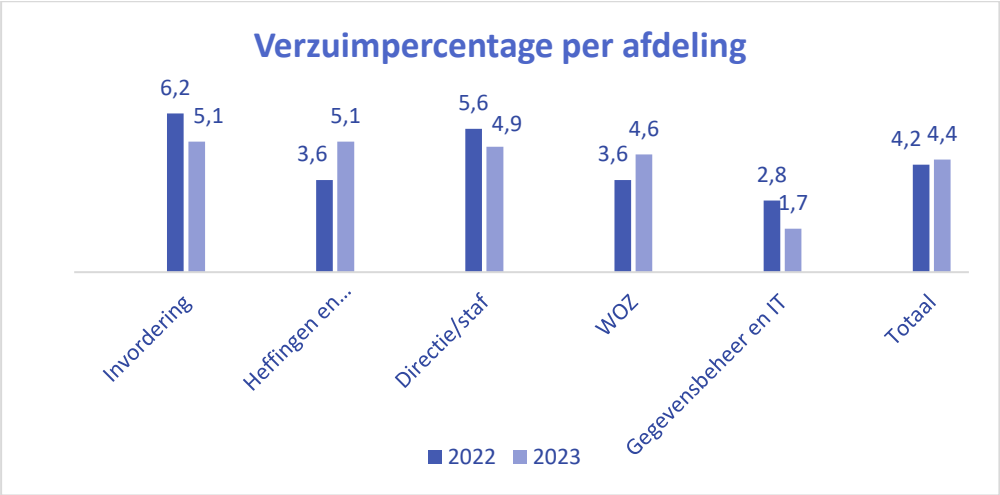

Figuur 13: Verzuimpercentage per afdeling 2023

Het verzuimpercentage van de afdelingen Heffingen en Bezwaar (inclusief KCC) en de WOZ zijn gestegen, terwijl de overige afdelingen juist in percentages gedaald zijn.

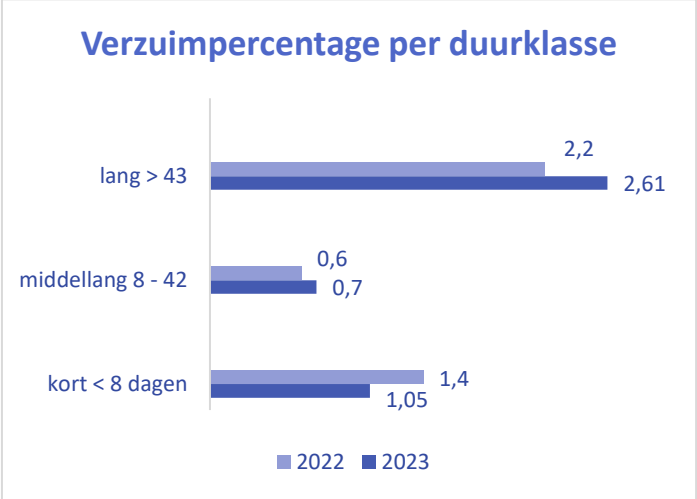

In 2023 waren 16 medewerkers langdurig (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt. In 2021 waren dit 18 medewerkers. Inmiddels zijn deze medewerkers bijna allemaal weer geheel of gedeeltelijk aan het werk. Twee medewerkers die langdurig ziek waren, hebben Cocensus verlaten (keuze pensioen of het bereiken van de AOW gerechtigde leeftijd).
Met name de afdelingen WOZ en Invordering hadden te kampen met een relatief hoog aantal langdurig (geheel of gedeeltelijk) arbeidsongeschikte medewerkers.

Figuur 14: Verzuimpercentage per duurklasse 2022/2023

Net zoals bij de Nederlandse gemeenten stijgt het korte verzuim de afgelopen twee jaar. In 2021 bedroeg het korte verzuim 0,65 procent in 2022 1,4 procent en 2023 1,05 procent. Het lage percentage kort verzuim in 2021 had waarschijnlijk te maken met Covid (meer thuiswerken waardoor medewerkers met bepaalde klachten zich minder snel ziekmelden dan wanneer zij op kantoor werken). Het middellang verzuim (8 tot en met 42 dagen) is bij Cocensus vrijwel gelijk gebleven.

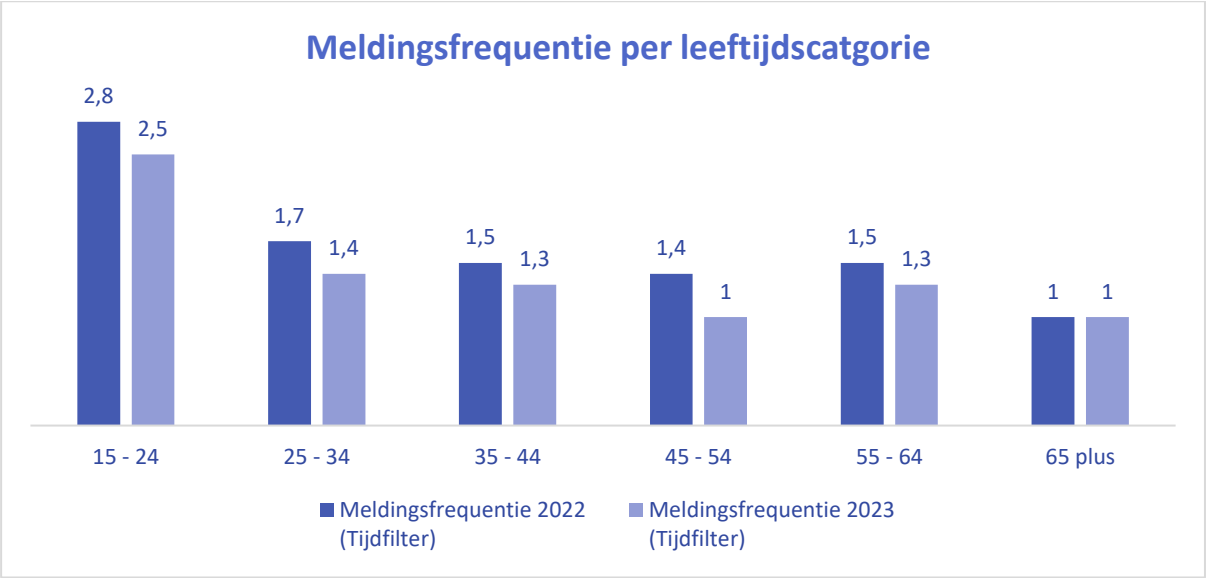

Figuur 15: Percentage Gemiddelde meldingsfrequentie per leeftijdscategorie 2023

De gemiddelde ziekmeldingsfrequentie in 2023 van Cocensus is licht gedaald naar 1,3 keer. Dit was in 2022 1,5 keer. Deze daling is in alle leeftijdscategorieën zichtbaar.

Van de 141 medewerkers heeft 37,6 procent zich in 2023 niet één keer ziek gemeld (nulverzuim). Het percentage nulverzuim is hoger dan 2022. Toen lag het percentage slechts op 25 procent (in 2021 was dit nog 48 procent).

Het nulverzuim bij de Nederlandse gemeenten nam ook in 2022 flink af, van 54 naar 41 procent. De meldingsfrequentie - het gemiddeld aantal keer dat medewerkers zich per jaar ziekmelden - steeg aanzienlijk bij de gemeenten, van 0,70 naar 1,04. Zowel het nulverzuim als de meldingsfrequentie liggen daarmee weer op vrijwel hetzelfde niveau als vóór corona.

In 2023 hebben totaal 176 ziekmeldingen plaatsgevonden. In 2022 was dit nog 204 keer.

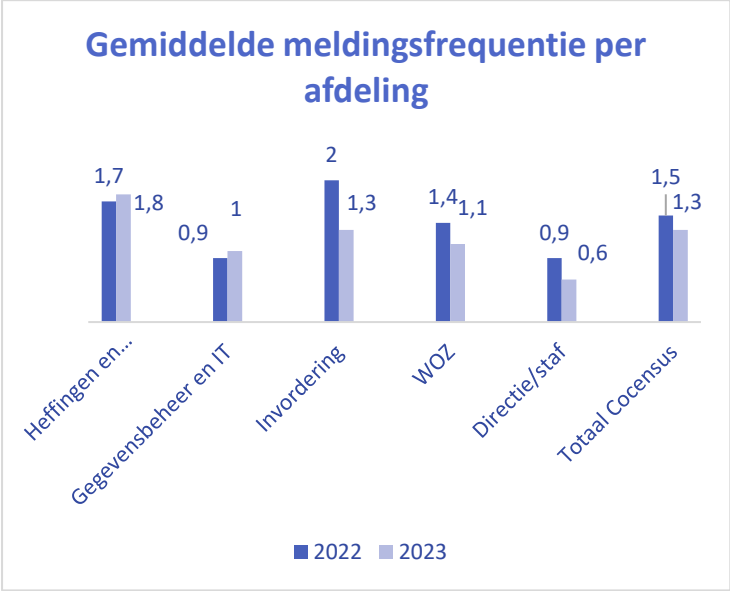

Bij vrijwel alle afdelingen is de gemiddelde meldingsfrequentie in 2023 (iets) gedaald ten opzicht van 2022.
Het beleid dat Cocensus heeft om met iedere medewerker die drie keer (of meer) ziek is geweest in 12 maanden een zogenaamd verzuim gesprek aan te gaan, is in 2023 weer aangescherpt en heeft hierop misschien effect gehad. Het doel van het gesprek is te onderzoeken of de meldingen werk- gerelateerd zijn geweest en wat de medewerker nodig heeft om duurzaam inzetbaar te blijven.

Figuur 16: Gemiddelde meldingsfrequentie per afdeling 2022/2023

Vertrouwenspersoon

Aantal gemelde klachten
Gedurende de periode januari 2023 tot en met december 2023 zijn er geen klachtsituaties gemeld bij de externe vertrouwenspersoon door medewerkers van Cocensus. Het eventueel moeten inschakelen van een externe klachtencommissie is dan ook niet nodig geweest. Daarnaast zijn er in 2023 eveneens geen algemene vragen van medewerkers aan de vertrouwenspersoon gesteld als het gaat om het beleid en de procedure rondom ongewenst gedrag.

Wijze van aanmelding
De wijze waarop een klachtsituatie bij de externe vertrouwenspersoon gemeld kan worden, kan per telefoon of per mail plaatsvinden. Dit is veelal op eigen initiatief van een medewerker. In sommige gevallen kan een medewerker ook door HR, de leidinggevende of een collega geattendeerd worden op de mogelijkheid om een afspraak te maken met de vertrouwenspersoon. In 2023 is hiervan geen gebruik gemaakt door medewerkers van Cocensus.

Advies vertrouwenspersoon
Belangrijk blijft om het beleid ongewenst gedrag en de daarbij horende procedure onder de aandacht van de medewerkers en het management te houden. Dit kan door gebruik te maken van de interne communicatiekanalen en -middelen van de eigen organisatie zoals bijvoorbeeld intranet en (team)overleggen. Daarnaast is het belangrijk dat de contactgegevens van de externe vertrouwenspersoon voor alle medewerkers op een makkelijke wijze vindbaar en toegankelijk zijn en blijven. Denk hierbij ook aan nieuwe medewerkers, stagiaires en tijdelijke medewerkers zoals bijvoorbeeld uitzendkrachten en zzp-ers.

Integriteitsschending
De vertrouwenspersoon heeft in 2023 geen meldingen van integriteitsschendingen gekregen.

Klachtenregistratie 2023

Aantal en soort klachten

In 2023 zijn door de klachtencoördinator 29 klachten geregistreerd. Dit aantal is iets hoger dan dat van 2022. Van deze 29 klachten waren vijf klachten gegrond of deels gegrond. Vier klachten werden doorgestuurd naar de gemeente omdat het hier klachten over beleid of handelen van de gemeente betrof. Vijf klachten zijn geen "echte" klachten maar vragen om informatie en/of uitleg over diverse belastingaanslagen, ingediende bezwaarschriften en vragen over diverse invorderingsactiviteiten en vier klachten zijn ongegrond. Twee klachten hadden betrekking op de bejegening door een medewerker, één wegens stemverheffing en de ander had het gevoel dat er geweigerd werd om medewerking te geven en informatie te verstrekken. De geregistreerde klachten hebben veelal betrekking op de beoordeling van een bezwaarschrift, het uitblijven van een uitspraak op bezwaar en de termijn van het doorgeven van de WOZ waarde-aan andere instanties.

In 2023 kwamen, ondanks het vele klantencontact binnen de organisatie, maar twee klachten binnen over een gedraging van een ambtenaar, beiden zijn schriftelijk afgehandeld. De klachten over gedraging zijn afgehandeld met de betrokken afdelingscoördinator van Cocensus.

De klachten welke geregistreerd zijn als "gegrond of deels gegrond", waren gericht tegen:

a. de periode tussen indienen van bezwaar en ontvangen van een beslissing op bezwaar of;
b. de onwil om iets uit te zoeken;
c. de bankrekening die op het aanslagbiljet vermeld staat;
d. de ontvangstbevestiging op indienen bezwaarschrift werd niet verstuurd.

Na persoonlijk contact met klager, waarin nadere uitleg en informatie werd gegeven, werd door meerdere belanghebbenden aangegeven dat zij tevreden waren met de snelle reactie en de klacht als afgehandeld te beschouwen. Ook werd in enkele gevallen duidelijk dat onvrede met de beslissing op bezwaar de reden van indienen van een klaagschrift/klacht was. Een klacht die vaker voorkomt heeft verbintenis met de digitalisering. Via het digitaal loket kunnen burgers inloggen en de gegevens inzien. Dit is echter beperkt tot de belastingplichtige. Een mede-eigenaar en partner kan bijvoorbeeld niet bij deze gegevens en heeft zo ook geen inzage in het taxatieverslag en wordt daardoor, naar mening van die mede-eigenaar, gehinderd in de mogelijkheden van bezwaar. In de gevallen van bejegening werd per brief of persoonlijk contact opgenomen. Deze klachten waren deels gegrond omdat er geen letterlijke reconstructie van de gesprekken gemaakt kon worden.

Externe Klachtenbehandeling

Wanneer burgers niet tevreden zijn over de wijze waarop hun klacht is afgehandeld, kan op grond van de Algemene wet Bestuursrecht, een klacht bij een externe instantie worden ingediend. Cocensus is voor de externe klachtenbehandeling aangesloten bij de Nationale Ombudsman. In 2023 werden geen klachten over Cocensus ingediend bij de Nationale Ombudsman. Wel werd een dossier uit 2022 afgerond.

Schriftelijke klachtbehandeling, gericht op het geven van een oordeel, is voor de Nationale Ombudsman een uitzondering geworden. Burgers nemen vooral telefonisch contact op. Niet alleen met klachten, maar ook met vragen of verzoeken om informatie. Veel daarvan wordt direct telefonisch afgehandeld. Bijvoorbeeld door (juridische) informatie en uitleg te geven of te verwijzen naar de juiste procedures. Veel zaken die bij de Nationale Ombudsman worden voorgelegd, zijn bij Cocensus dan ook (nog) niet bekend. Daarnaast wordt door de Nationale Ombudsman ook regelmatig contact met Cocensus opgenomen, zonder daarbij gebruik te maken van de formele onderzoeksbevoegdheid.

2.5.2 Privacy en gegevensbescherming

Beveiligingsincidenten

In 2023 zijn er 15 beveiligingsincidenten geregistreerd. Vijf incidenten bestaan uit geopende retourpost. Drie incidenten zijn veroorzaakt door de externe drukker en betreft verzonden post aan verkeerde belastingplichtigen. Twee incidenten zijn veroorzaakt door Cocensus, het beleid is aangepast zodat dit niet meer voorkomt. Twee incidenten zijn veroorzaakt door medewerkers en betreft achtergelaten post bij een verkeerd adres. Twee incidenten zijn veroorzaakt door medewerkers omdat post is verzonden aan een verkeerde belastingplichtige. Een incident is veroorzaakt door een medewerker door een e-mail bericht te verzenden aan een verkeerde belastingplichtige.

Meldingen aan AP en betrokkenen

Er wordt melding gedaan aan de Autoriteit Persoonsgegevens en betrokkenen, indien de gevolgen van het beveiligingsincident voor de privacy van de betrokkene aanzienlijk of groot kunnen zijn. Ook de aard en omvang van het incident, alsmede de gevoeligheid van de persoonsgegevens die bij het incident betrokken zijn, spelen een rol bij de beoordeling van de vraag of er een melding gedaan moet worden. In 2023 hebben de datalekken geen aanleiding gegeven om melding te doen aan de toezichthouder.

Rechten en verzoeken van betrokkenen

In 2023 zijn 7 verzoeken ontvangen in verband met de uitoefening van de rechten op grond van de AVG. Nadat betrokkenen zijn geïnformeerd zijn er geen klachten ingekomen over de verwerking van de persoonsgegevens die hebben geleid tot een melding bij de AP.

Verzoeken om gegevenslevering

In 2023 zijn in totaal 63 verzoeken om gegevenslevering ontvangen. Hierbij ging het om 61 verzoeken van opdrachtgevers, 1 verzoek van het Openbaar Ministerie en 1 verzoek van de gemeente Amsterdam in verband met erfpacht in Halfweg. Er zijn van de 63 verzoeken 16 stuks afgewezen en van 3 verzoeken is (nog) geen gevraagde aanvullende informatie ontvangen.

Verwerkersovereenkomsten

In 2023 zijn 10 verwerkersovereenkomsten ondertekend en geregistreerd.

Overzicht 2019 t/m 2023:

	2019	2020	2021	2022	2023
Beveiligingsincidenten	76	18	58	8	16
Meldingen aan AP en betrokkenen	8	3	1	0	0
Rechten en verzoeken van betrokkenen	12	4	5	2	7
Verzoeken om gegevenslevering	50	69	90	40	63
Verwerkersovereenkomsten	9	2	3	5	10

Tabel 2019/2019/2020/2021/2023

2.5.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf verslagjaar 2023 moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Het doel van de rechtmatigheidsverantwoording is met een bepaalde mate van zekerheid vast te stellen dat de financiële handelingen hebben plaatsgevonden binnen de kaders van wet- en regelgeving.

Kader van de rechtmatigheidsverantwoording

Het kader van de (financiële) rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit de volgende criteria:
1. Begrotingscriterium
2. Voorwaardencriterium
3. misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)

1. Begrotingscriterium
Bij het begrotingscriterium gaat het om controle op overschrijdingen van de geautoriseerde begroting na begrotingswijzigingen in het boekjaar.

Op basis van het begrotingscriterium is geen onrechtmatigheid geconstateerd.

2. Voorwaardencriterium
Bij het Voorwaardencriterium wordt vooral gekeken of de financiële beheershandelingen voldoen aan de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en regelgeving. Dit zijn bijvoorbeeld voorwaarden met betrekking tot:
- hantering van gestelde termijnen
- toepassen van afgesproken grondslagen
- voeren van een administratie
- verkrijgen en bewaren van bewijsstukken
- functiescheiding ten aanzien van bevoegdheden
- Volgen van aanbestedingsrichtlijnen

Op basis van het Voorwaardencriterium is geen onrechtmatigheid geconstateerd.

3. Misbruik en oneigenlijk gebruik

In 2023 zijn er geen signalen ontvangen over misbruik en oneigenlijk gebruik door medewerkers van Cocensus.

Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

De directie van Cocensus is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van haar taken. De directie heeft in 2022 een frauderisicoanalyse opgesteld om de risicogebieden te identificeren en bewustwording te creëren. Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens worden de relevante geldstromen/processen betrokken in de interne controles die gedurende het jaar worden uitgevoerd.

Stakeholders van Cocensus moeten er op kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zakendoen. Cocensus beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls, waaronder gedragscodes en een vertrouwenspersoon waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld. Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheidingen, zogenaamd hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen ertoe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy heeft een hoge prioriteit. Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern, maar ook extern vanuit de sector. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

De directie is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze aandacht krijgen.

3. Jaarrekening

3.1 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

x € 1.000	Primaire Begroting 2023	1ste begrotings-wijziging 2023	2ste begrotings-wijziging 2023	3de begrotings-wijziging 2023	Slotwijziging 2023	Rekening 2023	Rekening 2022	Afwijking slotwijziging t.o.v. rekening 2023
Totaal Baten	**-15.527**	**-15.709**	**-16.004**	**-16.004**	**-16.193**	**-16.253**	**-15.664**	**60**
Totaal Lasten	**15.527**	**15.709**	**16.004**	**16.004**	**16.311**	**16.534**	**15.175**	**-223**
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-118**	**-281**	**490**	**-163**
Onttrekking aan reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**118**	**100**	**-**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-181**	**490**	**-181**

LASTEN x € 1.000	Primaire Begroting 2023	1ste begrotings-wijziging 2023	2ste begrotings-wijziging 2023	3de begrotings-wijziging 2023	Slotwijziging 2023	Rekening 2023	Rekening 2022	Afwijking slotwijziging t.o.v. rekening 2023
1. Personeel								
-Salarissen	10.008	10.177	10.180	9.900	10.034	9.956	9.331	78
-Flexibele formatie	306	306	600	900	880	909	527	-29
-Woon-/werkverkeer	102	102	102	88	83	92	77	-9
-Opleidingen	200	204	204	198	170	193	124	-23
-Overig	134	143	143	193	200	169	220	31
Totaal Personeel	**10.750**	**10.931**	**11.229**	**11.279**	**11.367**	**11.319**	**10.279**	**48**
2. Huisvesting								
-Kantoor	-	-	-	-	-	-	395	-
-Energie en water	31	31	31	31	119	130	-20	-11
-Kapitaallasten	425	425	425	425	425	425	425	0
-Onderhoud pand	61	101	140	140	122	121	128	1
-Diensten	121	121	150	150	190	201	177	-11
Totaal Huisvesting	**638**	**678**	**746**	**746**	**856**	**877**	**1.105**	**-21**
3. Automatisering								
-Servers	269	269	244	279	279	257	355	22
-Netwerk/infrastructuur	396	396	390	436	436	518	492	-82
-Pc's en randapparatuur	43	43	43	49	49	48	76	1
-Belastingapplicaties	1.191	1.191	1.191	1.207	1.207	1.221	1.098	-14
-Kantoorapplicaties	260	260	240	264	319	324	238	-5
-Telefonie	232	232	172	131	131	131	54	0
Totaal Automatisering	**2.391**	**2.391**	**2.280**	**2.366**	**2.421**	**2.499**	**2.315**	**-78**
4. Overige uitgaven								
-Diverse posten	1.468	1.429	1.469	1.365	1.341	1.457	1.199	-116
-Werkelijke rente BNG	43	43	43	43	43	41	48	2
Totaal Overige uitgaven	**1.511**	**1.472**	**1.512**	**1.408**	**1.384**	**1.498**	**1.247**	**-114**
5. Projecten								
-Project WOZ m3 – m2	237	237	237	206	283	341	229	-58
Totaal Projecten	**237**	**237**	**237**	**206**	**283**	**341**	**229**	**-58**
Totaal Lasten	**15.527**	**15.709**	**16.004**	**16.004**	**16.311**	**16.534**	**15.175**	**-223**

BATEN x € 1.000	Primaire Begroting 2023	1ste begrotings-wijziging 2023	2ste begrotings-wijziging 2023	3de begrotings-wijziging 2023	Slotwijziging 2023	Rekening 2023	Rekening 2022	Afwijking slotwijziging t.o.v. rekening 2023
1. Bijdragen deelnemers GR								
-Haarlemmermeer	-3.948	-3.995	-3.995	-3.995	-3.995	-3.995	-3.916	-
-Haarlem	-3.063	-3.099	-3.099	-3.099	-3.099	-3.099	-3.038	-
-Beverwijk	-811	-821	-821	-821	-821	-821	-805	-
-Hillegom	-355	-365	-359	-359	-359	-359	-358	-
-Oostzaan	-219	-222	-222	-222	-222	-222	-218	-
-Wormerland	-353	-358	-374	-374	-374	-374	-351	-
-Alkmaar	-1.763	-1.784	-1.784	-1.784	-1.784	-1.784	-1.749	-
-Bergen	-791	-810	-800	-800	-800	-800	-794	-
-Dijk & Waard	-1.380	-1.371	-1.371	-1.371	-1.371	-1.371	-1.344	
-Den Helder	-943	-954	-954	-954	-954	-954	-936	-
-Uitgeest	-260	-266	-263	-263	-263	-263	-261	-
-Castricum	-591	-605	-598	-598	-598	-598	-594	-
-Heiloo	-364	-373	-368	-368	-368	-368	-366	-
Totaal bijdragen deelnemers GR	**-14.841**	**-15.023**	**-15.008**	**-15.008**	**-15.008**	**-15.008**	**-14.729**	**-**
2. Overige baten								
-Uitbreiding dienstverlening opdrachtgevers	-305	-305	-615	-615	-687	-671	-279	-16
-Uitbreiding dienstverlening derden	-81	-81	-81	-81	-81	-117	-183	36
-Meeropbrengst Dwanginvordering	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-
-Overige inkomsten	-	-	-	-	-	-16	-37	16
Bestuurlijke boete over-gemeenten	-	-	-	-	-	-10	-10	10
Toeslagenaffaire	-	-	-	-	-10	-22	-125	12
Ontvangen rente SKB	-	-	-	-	-107	-108	-2	1
Totaal overige baten	**-686**	**-686**	**-996**	**-996**	**-1.185**	**-1.245**	**-936**	**60**
Totaal baten	**-15.527**	**-15.709**	**-16.004**	**-16.004**	**-16.193**	**-16.253**	**-15.664**	**60**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-118**	**-281**	**490**	**-163**
Onttrekking aan reserves	**-**	**-**	**-**	**-**	**118**	**100**	**-**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-181**	**490**	**-181**

3.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000	Rekening 2023	Slotwijziging 2023
De bijdrage van de deelnemende gemeenten	-15.008	-15.008
Saldo van de financieringsfunctie	-68	-64

- De bijdrage van de deelnemende gemeenten is per gemeente gespecificeerd;
- Saldo van de financieringsfunctie: het saldo van de rentelasten en rentebaten is een baat van € 67.787.

3.3 Wet normering topinkomens

De WNT is van toepassing op Cocensus. Het voor Cocensus toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	**G.G.J. Schipper**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.768
Beloningen betaalbaar op termijn	21.780
Subtotaal	*157.548*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**157.548**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	**G.G.J. Schipper**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.106
Beloningen betaalbaar op termijn	22.032
Subtotaal	*152.138*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	**152.138**

In het kader van de Wet Normering topinkomens (WNT) is bovenstaand format vastgesteld, teneinde te voldoen aan de publicatieplicht met betrekking tot de bezoldiging van topfunctionarissen.
In bovenstaand overzicht wordt in de kolom beloning het brutoloon van de directeur van Cocensus vermeld, inclusief het werkgeversaandeel met betrekking tot de pensioenopbouw.

De maximale bezoldigingsnorm 2023 is gebaseerd op het ministersalaris 2023 (€ 223.000), waarbij bij de bezoldiging ook rekening gehouden dient te worden met eventuele belaste onkostenvergoedingen en de pensioenbijdrage van de werkgever.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Is niet van toepassing bij Cocensus.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Is niet van toepassing bij Cocensus.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	**FUNCTIE**
De heer C. Schouten	Voorzitter AB en DB
De heer M. Wiesehahn-Vrijman	Lid AB
De heer N. Wijmenga	Lid DB en AB
De heer R. Beems	Lid DB en AB/vice-voorzitter
De heer P. van Diepen	Lid AB
De heer F. Ruiten	Lid Db en AB
De heer F. Roduner	Lid Db en AB
De heer J. Nobel	Lid AB
De heer R. Opdam	Lid AB
De heer A. de Jong	Lid AB
De heer M. Wörsdörfer	Lid AB
Mevrouw J. Kloosterman	Lid AB
De heer J. Schalkwijk	Lid AB

Het algemeen en dagelijks bestuur bestaan uit de verantwoordelijke wethouders van de deelnemende gemeenten. Zij voeren toezichthoudende werkzaamheden uit op basis van hun functie bij de gemeenten. De bestuurders ontvangen geen bezoldiging of onkostenvergoeding voor de werkzaamheden ten behoeve van de GR Cocensus.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Is niet van toepassing bij Cocensus.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Is niet van toepassing bij Cocensus.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

Is niet van toepassing bij Cocensus.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Is niet van toepassing bij Cocensus.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen**.**

3.4 Balans

Activa	x € 1.000	1.1.2023		31.12.2023	
	Vaste activa				
Materiële vaste activa					
A2	- Investeringen met economisch nut	13.043		13.037	
	Totaal vaste activa		**13.043**		**13.037**
	Vlottende activa				
Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar					
A5	- Vorderingen op openbare lichamen	1.093		1.227	
	- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.308		1.027	
	Totaal uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar		**3.401**		**2.254**
Liquide middelen					
A6	- Kassaldi	-		-	
	- Banksaldi	256		150	
	Totaal liquide middelen		**256**		**150**
Overlopende activa					
A7	- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	268		253	
	Totaal overlopende activa		**268**		**253**
	Totaal vlottende activa		**3.925**		**2.657**
	Totaal-generaal		**16.968**		**15.694**

Passiva	x € 1.000	1.1.2023		31.12.2023	
	Vaste passiva				
Eigen vermogen					
P1	- Algemene reserve	250		369	
P2	- Bestemming reserve	-		36	
P3	- Gerealiseerd resultaat	490		-181	
	Totaal eigen vermogen		**740**		**224**
Voorzieningen					
P4	- Groot onderhoud voorzieningen	40		62	
	- Arbeidskostengerelateerde voorzieningen	-		180	
	Totaal voorzieningen		**40**		**242**
Vaste schulden met rente typische looptijd ≥ 1 jaar					
P5	- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	12.605		11.720	
	Totaal vaste schulden met rente typische looptijd ≥ 1 jaar		**12.605**		**11.720**
Totaal vaste passiva			**13.385**		**12.186**
	Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met rente typische looptijd < 1 jaar					
P6	- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	-		1.200	
	- Overige schulden	715		736	
	Totaal netto-vlottende schulden met rente typische looptijd < 1 jaar		**715**		**1.936**
Overlopende passiva					
P7	- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.617		487	
	- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.251		1.085	
	Totaal overlopende passiva		**2.869**		**1.572**
Totaal vlottende passiva			**3.583**		**3.508**
Totaal-generaal			**16.968**		**15.694**

3.5 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

3.5.1. Inleiding

De jaarrekening 2023 is opgemaakt met (zover van toepassing op een gemeenschappelijke regeling) inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten.

3.5.2 Financiële positie

Op grond van de wet op de gemeenschappelijke regeling en de gemeenschappelijke regeling dragen de deelnemende gemeenten bij in eventuele tekorten/ verliezen.

3.5.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt als gevolg van de nu geldende BBV geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van het bedrijfsplan te weten vier jaar. Er is een afwijking op de regel mogelijk: indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

3.5.4 Vaste activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa (artikel 33 BBV).

- **Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa betreffen investeringen met een economisch nut. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit boekjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Opgenomen waarderingen en afschrijvingen op materiële vaste activa vinden plaats op basis van de vastgestelde Financiële Verordening Cocensus artikel 8 Waardering & afschrijving vaste activa. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

• Gebouw	40 jaar
• Renovatie, restauratie en aankoop pand	max 50 jaar
• Technische installatie	max 25 jaar
• Veiligheidsvoorzieningen	max 15 jaar
• Kantoormeubilair	max 10 jaar
• Automatiseringsapparatuur	max 7 jaar
• PC-apparatuur	max 5 jaar
• Randapparatuur	max 5 jaar
• (PC-)software	max 5 jaar
• Vervoersmiddelen	max 7 jaar

- **Vlottende activa**

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, de liquide middelen en de overlopende activa (Artikel 37 BBV).

- **Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar**

De vorderingen zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

- **Liquide middelen en overlopende activa**

Deze activa worden tegen verkrijgingsprijs opgenomen. Kas- en Banksaldi worden daarbij afzonderlijk opgenomen.

3.5.5 Vaste passiva

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer (Artikel 41 BBV).

- **Eigen vermogen**

Het eigen vermogen kent geen eigenstandige waardering. Feitelijk vormt het eigen vermogen de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigenstandige waardering kennen.

- **Voorzieningen**

De vorming van voorziening, dan wel een dotatie aan de voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten lasten van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

- **Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer**

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

- **Langlopende schulden**

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

- **Vlottende passiva**

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar en de overlopende passiva.

- **Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar**

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar worden gesplitst in kasgeldleningen, bank- en girosaldi alsmede in overige schulden. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

- **Overlopende passiva**

Overlopende passiva zijn verplichtingen jegens een derde om op een bepaalde manier te handelen of presteren. Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De Verplichting is in het begrotingsjaar opgebouwd en komt in een volgend begrotingsjaar tot betaling. Hieronder vallen ook van overheidswege ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

3.5.6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Hier wordt melding gemaakt van de financiële verplichtingen waarbij Cocensus voor een aantal toekomstige jaren is verbonden, voor zover dit niet blijkt uit de balans.

3.5.7 Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Cocensus handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico te beperken.

3.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar

Lasten 223.109 Nadeel

Personeel x € 1.000	Rekening 2023	Slotwijziging 2023	Rekening 2022
Salarissen	9.956	10.034	9.331
Flexibele formatie	909	880	527
Woon-/werkverkeer	92	83	77
Opleidingen	193	170	124
Overig	169	200	220
Totaal Personeel	**11.319**	**11.367**	**10.279**
Verschil ten opzichte van begroot		**48**	**Voordeel**
Verschil ten opzichte van 2022		**1.040**	**Nadeel**

Toelichting:

In de jaarrekening wordt een voordeel gemeld op het gebied van personeelskosten. Dit komt voort door de krapte op de arbeidsmarkt, waarbij niet alle openstaande vacatures konden worden ingevuld. Een deel van de vacatures is opgevangen met inhuurkrachten. Hoewel de vastgestelde formatie 137,73 fte bedroeg, was de werkelijke bezetting over 2023 slechts 129,34 fte. Daarnaast is op het onderdeel personeelskosten de dotatie aan de Arbeidskosten gerelateerde voorziening van € 180.000 verwerkt.

Per saldo heeft dit geleid tot een voordeel van € 48.000 op de personeelskosten in de jaarrekening.

Huisvesting x € 1.000	Rekening 2023	Slotwijziging 2023	Rekening 2022
Kantoor	-	-	395
Energie en water	130	119	-20
Kapitaallasten	425	425	425
Onderhoud pand	121	122	128
Diensten	201	190	177
Totaal Huisvesting	**877**	**856**	**1.105**
Verschil ten opzichte van begroot		**21**	**Nadeel**
Verschil ten opzichte van 2022		**228**	**Voordeel**

Toelichting:

Het nadeel van € 21.162 in de huisvestingslasten wordt voornamelijk veroorzaakt door twee factoren. Allereerst zijn de energiekosten gestegen als gevolg van het gebruik van een elektrisch wagenpark. De overgang naar elektrische voertuigen heeft geleid tot een toename van de energiekosten, wat resulteerde in hogere uitgaven dan oorspronkelijk begroot.

In de voorziening voor groot onderhoud is een bedrag van € 18.000 opgenomen, zoals vastgesteld in het onderhoudsplan. Dit bedrag is toegevoegd aan de exploitatiekosten voor onderhoud en huisvesting.

ICT x € 1.000	Rekening 2023	Slotwijziging 2023	Rekening 2022
Servers	257	279	355
Netwerk/infrastructuur	518	436	492
Pc's en randapparatuur	48	49	76
Belastingapplicaties	1.221	1.207	1.098
Kantoorapplicaties	324	319	238
Telefonie	131	131	54
Totaal ICT	**2.499**	**2.421**	**2.315**
Verschil ten opzichte van begroot		**78**	**Nadeel**
Verschil ten opzichte van 2022		**184**	**Nadeel**

Toelichting:

In de jaarrekening wordt een nadeel van € 77.721 vermeld voor automatiseringskosten. Dit nadeel wordt toegeschreven aan de noodzaak van verdere automatisering en uitbreiding van het netwerk en de infrastructuur. Deze investeringen waren nodig om te voldoen aan groeiende eisen en capaciteitsbehoeften binnen de organisatie.

De ICT-lasten per onderdeel waren voor 2023 als volgt geraamd:

Omschrijving x € 1.000	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	-	279	**279**
Netwerk/infrastructuur	23	413	**436**
Pc's en randapparatuur	43	6	**49**
Belastingapplicaties	197	1.010	**1.207**
Kantoorapplicaties	96	223	**319**
Telefonie	6	125	**131**
Totaal	**365**	**2.056**	**2.421**

De realisatie van de ICT-lasten in 2023 is als volgt :

Omschrijving x € 1.000	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal
Servers	-	257	**257**
Netwerk/infrastructuur	23	494	**517**
Pc's en randapparatuur	43	5	**48**
Belastingapplicaties	197	1.024	**1.221**
Kantoorapplicaties	96	228	**324**
Telefonie	6	126	**132**
Totaal	**365**	**2.134**	**2.499**

Overige uitgaven x € 1.000	Rekening 2023	Slotwijziging 2023		Rekening 2022
Diverse posten	1.457	1.341		1.199
Werkelijke betaalde rente BNG	41	43		48
Totaal Overige uitgaven	**1.498**	**1.384**		**1.247**
Verschil ten opzichte van begroot		**114**	**Nadeel**	
Verschil ten opzichte van 2022		**251**	**Nadeel**	

Toelichting:

Het verschil in overige uitgaven heeft een nadeel van € 113.776 opgeleverd. Dit komt voornamelijk door twee redenen. Ten eerste zijn de drukwerkkosten gestegen, wat resulteerde in hogere uitgaven dan oorspronkelijk begroot. Ten tweede zijn er hogere kosten ontstaan door het gebruik van extern advies.

De overige uitgaven kunnen als volgt worden gespecificeerd:

X € 1.000	Rekening 2023	Slotwijziging 2023	Saldo
Representatie	3	2	**-1**
Drukwerk/kopieer	580	535	**-45**
Kantoormat.	21	20	**-1**
Abonnementen	159	152	**-7**
Verzekeringen	29	29	**0**
Autokosten	111	112	**1**
Reis en verblijfkosten	7	7	**0**
Overige uitgaven	3	-	**-3**
Uitbestede werkzaamheden	16	6	**-10**
Doorbelastingen	129	110	**-19**
Arbodienst	33	24	**-9**
Ondernemingsraad	18	23	**5**
Bedrijfshulpverlening	6	9	**3**
Accountant	72	90	**18**
Salarisadministratie	58	50	**-8**
Advieskosten	201	155	**-46**
Advertentie-en reclamekosten	2	2	**0**
Portokosten	10	15	**5**
Totaal	**1.457**	**1.341**	**-116**

Baten **59.739 Voordeel**

Toelichting:

De baten omvatten de ontvangsten uit reguliere gemeentelijke bijdragen en inkomsten uit opdrachten of extra werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten. Deze laatstgenoemde posten vormen min of meer het sluitstuk van de begroting van Cocensus. Op de lange termijn worden deze inkomsten geleidelijk afgebouwd, omdat naarmate Cocensus haar diensten langer aan een deelnemende gemeente verleent, de uitvoerende belastingwerkzaamheden meer worden geïncorporeerd in de reguliere bijdragen.

Als gevolg van de verdere uitbreiding van onze dienstverlening voor opdrachtgevers, zijn de overige baten hoger dan begroot.

3.7 Toelichting op de balans

3.7.1 Materiële vaste activa

X € 1.000 **Activa**	**Boekwaarde 1.1.2023**	**Investering 2023**	**Afschrijving 2023**	**Desinvestering 2023**	**Boekwaarde 31.12.2023**
Investeringen met een economisch nut	-	-	-	-	-
- Gronden en terreinen	1.000	-	-	-	1.000
- Gebouwen	10.006	600	425	-	10.180
- Machines, apparaten en installaties	2.037	162	365	-	1.835
- Vervoermiddelen	-	22	-	-	22
Totaal MVA	**13.043**	**784**	**790**	**-**	**13.037**

Toelichting:
Voor het pand zijn verschillende investeringen uitgevoerd, waaronder het verbeteren van de akoestiek, de aanleg van een nieuw buitenterras, en investeringen ten behoeve van het nieuwe KCC (Klant Contact Centrum). Daarnaast is er geïnvesteerd in PC-apparatuur in het kader van Bring Your Own Device (BYOD). Alle investeringen vielen binnen de vastgestelde investeringsbegroting.

3.7.2 Vlottende activa

Vlottende activa betreffen uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

X € 1.000	**stand per 1.1.2023**	**stand per 31.12.2023**
Vorderingen op openbare lichamen	1.093	1.227
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.308	1.027
Totaal uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar	**3.401**	**2.254**

De vorderingen op openbare lichamen betreffen met name de vorderingen op de deelnemende gemeenten die betrekking hebben op de overige baten. De verhoging ten opzichte van 2023 heeft vooral betrekking op de werkzaamheden voor de gemeenten Haarlem i.v.m. de parkeerbelasting naheffingsaanslagen.
Met betrekking tot de uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bedraagt het drempelbedrag voor middelen die buiten 's Rijks schatkist worden gehouden voor 2023 € 1.000.000. Het verloop en de specificatie per kwartaal in 2023 luidt als volgt:

X € 1.000	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	174	117	157	111
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	826	883	843	889
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Liquide middelen

X € 1.000	**stand per 1.1.2023**	**stand per 31.12.2023**
Kassaldi	-	-
Banksaldi	256	148
Liquide middelen	**256**	**150**

De post banksaldi wordt als volgt onderverdeeld:

X € 1.000	**stand per 1.1.2023**	**stand per 31.12.2023**
Rekening-courant BNG	255	149
Rekening-courant Rabobank	1	1
Liquide middelen	**256**	**150**

Overlopende activa

X € 1.000	**stand per 1.1.2023**	**stand per 31.12.2023**
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	268	253
Overlopende activa	**268**	**253**

De overlopende activa bestaat uit posten als vooruitbetaalde kosten ICT licenties en abonnementen.

Passiva

3.7.3 Eigen Vermogen

X € 1.000	stand per 1.1.2023	stand per 31.12.2023
Algemene reserve	250	369
Bestemmingsreserve	-	36
Gerealiseerde resultaat	490	-181
Eigen vermogen	**740**	**224**

Het verloop van het eigen vermogen in 2023 is als volgt:

X € 1.000	Boekwaarde 1.1.2023	Toevoeging	Terugbetaling deeln. gemeenten	Onttrekking	Resultaat 2023	Boekwaarde 31.12.2023
Algemene reserve	**250**	119	-	-	-	**369**
Bestemmingsreserve	**-**	136	-	-100	-	**36**
Gerealiseerde resultaat	**490**	-255	-235	-	-181	**-181**
Eigen vermogen	**740**	**-**	**-235**	**-100**	**-181**	**224**

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de Algemene Reserve van Cocensus te maximeren tot 2,5% van de exploitatie (€ 369.000)en om een afzonderlijke bestemmingsreserve in te stellen voor de afhandeling van de WOZ-bezwaren (€ 136.000). Dit heeft geleid tot een verhoging van de reservepositie met € 255.000 en een uitkering aan de deelnemende gemeenten vanuit het positieve jaarrekeningresultaat 2022 van € 235.000 aan de deelnemende gemeenten.

In 2023 heeft een onttrekking aan de bestemmingsreserve WOZ-bezwaren plaatsgevonden van € 100.000. Ultimo 2023 resteert er een bedrag op deze bestemmingsreserve van € 36.000.

Indien besloten wordt om het negatieve exploitatie resultaat van 181.000 ten lasten te brengen van de algemene reserve, dan resulteert er een algemene reserve van € 188.000.

Tezamen bedraagt de reservepositie van Cocensus dan ultimo 2023 € 188.000 + € 36.000 = € 224.000

3.7.4 Voorzieningen

X €1.000	stand per 1.1.2023	Toevoeging	Onttrekking	stand per 31.12.2023
Groot onderhoud voorzieningen	**40**	40	-18	**62**
Arbeidskostengerelateerde voorzieningen	**-**	180	-	**180**
Total voorzieningen	**40**	220	-18	**242**

Groot onderhoud voorziening

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van het egaliseren van de kosten van groot onderhoud voor het kantoorpand van Cocensus. Voor het bepalen van (het verloop van) de voorziening is een meerjarig onderhoudsplan opgesteld, welke in 2022 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
De mutaties in deze voorziening zijn gebaseerd op het volgende:

- Dotatie: de jaarlijkse dotatie is gebaseerd op het door het algemeen bestuur vastgestelde meerjarig onderhoudsplan.
- Onttrekking: de onttrekkingen worden verricht op basis van de werkelijke uitgaven die passen binnen het meerjarig onderhoudsplan.

Arbeidskostengerelateerde voorziening

In de CAO is bepaald dat het vanaf 2022 mogelijk is om verlof te sparen. De hoeveelheid verlofuren loopt hierdoor behoorlijk op. Op deze wijze bouwt de medewerker een recht op die in een keer opgenomen kan worden. De BBV stelt dat hiervoor een voorziening moet worden opgenomen om op termijn eventuele problemen in de formatie op te kunnen vangen die door de afwezigheid van deze medewerker ontstaat. Tevens stelt de BBV dat vanuit het surplus van bovenwettelijk verlof een voorziening moet worden gecreëerd. Op basis van de verlofstanden per 31 december 2023 is een toerekening voor deze voorziening gemaakt.

Verloopoverzicht voorziening verlofsparen

Jaar	Saldo 1.1.2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31.12.2023
Verlofsparen	-	80	-	80
Bovenwettelijk verlof	-	100	-	100
2023	**-**	**180**	**-**	**180**

3.7.5 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

X € 1.000	Saldo 1.1.2023	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31.12.2023
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	12.605	-	885	11.720

Dit is opgebouwd uit 5 bestaande leningen: uit 2016 (looptijd 10 jaar), uit 2019 (looptijd 25 jaar), uit 2020 (looptijd 25 jaar) en 2 uit 2021 (looptijd 40 jaar en 10 jaar). De looptijden van de leningen zijn in overeenstemming met de afschrijvingstermijnen van de daaruit gefinancierde investeringen. In 2023 is de lening uit 2013 met hoofdsom van € 2.500.000 afgelost (Zie bijlage 2: Geldleningen).

3.7.6 Netto vlottende schulden en overlopende passiva

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar x € 1.000	stand per 1.1.2023	stand per 31.12.2023
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	-	1.200
- Overige schulden	715	736
Totaal vlottende passiva	**715**	**1.936**

In december is besloten om een kortgeldlening aan te trekken bij de BNG voor 3 weken van € 1.200.000, ter overbrugging van de nog te ontvangen bedragen met betrekking tot de facturen van de eindafrekeningen overige inkomen aan de deelnemende gemeenten. Het rentepercentage van deze kortgeldlening was 4,15%.

De Overige schulden betreffen de crediteurenpositie per 31 december 2023. Het betreft facturen die in december zijn ontvangen, maar waarvan de betalingstermijn nog niet is verlopen. Bijvoorbeeld kosten automatisering en printservicekosten etc.

De verschillen op het onderdeel overige schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

X € 1.000	2022	2023
Crediteuren	552	549
Nog te betalen	83	234
Arbeidsgerelateerde verplichtingen	80	-
Borg pasjes	-	-
	715	**783**

Voor de arbeidskostengerelateerde verplichtingen is er in 2023 een voorziening getroffen.

Overlopende passiva x € 1.000	stand per 1.1.2023	stand per 31.12.2023
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betalingen komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.617	487
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.251	1.085
Totaal overlopende passiva	**2.869**	**1.572**

Bij de verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen zijn vooruitbetaalde bijdragen van enkele deelnemende gemeenten voor het jaar 2024.

De overige vooruit ontvangen bedragen zijn met name de afdracht loonbelasting en BTW.

3.7.7 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de bedrijfsvoering heeft Cocensus een aantal contracten afgesloten waarvan de contractuele looptijd en derhalve de verplichting nog een aantal jaren op de exploitatie drukt:

- 15 Lease bedrijfsauto's (KIA) einde contract 01-07-2028
- Lease koffieautomaten einde contract 01-04-2026
- Foodies Selecta einde contract 01-04-2026
- Lease printers einde contract 01-04-2026
- Printservice (raming o.b.v aanbod) einde contract 31-12-2025

In onderstaande tabel worden de financiële gevolgen gepresenteerd:

X € 1.000	Jaarlast	Verplichting per 31.12.2023
Bedrijfsauto's	106	489
Koffieautomaten	13	29
Foodies Selecta	30	69
Printers	5	12
Printservice (raming)	580	1.160
Totaal		**1.759**

3.8 Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Voor de jaarrekening voldoet Cocensus aan het vastgestelde begrotingscriterium met een verantwoordingsgrens van 2%, zoals bepaald in de rechtmatigheidsverantwoording. Deze grens houdt in dat eventuele rechtmatigheidsfouten pas worden opgenomen en toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording wanneer ze de 2% overschrijden van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves.
Begrotingsrechtmatigheid hebben wij in de opstelling hieronder inzichtelijk gemaakt middels te nemen stappen (1A t/m 5).

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	€ 223.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid	€ 59.739
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 282.739
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 100.000
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	€ 182.739

3.8.1 Rechtmatigheidsverantwoording

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet -en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik -en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door algemeen bestuur op 29 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet -en regelgeving verder toegelicht

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 326.220, -.

Conclusie
Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens:

- Begrotingscriterium: geen onrechtmatigheden.
- Voorwaardencriterium: geen onrechtmatigheden.
- Misbruik en oneigenlijk gebruik: geen onrechtmatigheden.

4. Controleverklaring

Staat van Activa

2023

Omschrijving	Aanschaf-waarde 01-01-2023 alle investeringen	Lopende Activa 01-01-2023	Vermeer-dering 2023	Aanschaf-waarde 31-12-2023	Afschr. Mnd.	Afschrijv. t/m 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Afschr. 2022 (op basis vrijval)	Boekwaarde 31-12-2023	Kapitaal-rente 2023 1%	Kapitaal-lasten 2023	Econ. of maatschapp. nut EN of MN
Kantoorpand	9.861.967	9.861.967	485.561	10.347.528	480	464.777	9.397.190	246.549	9.636.202		246.549	EN
Grond	1.000.000	1.000.000	0	1.000.000		0	1.000.000	0	1.000.000		0	EN
Technische installaties	1.157.456	1.157.456	13.260	1.170.717	300	46.298	1.111.158	46.298	1.078.120		46.298	EN
Kantoormeubilair	2.345.944	1.537.422	100.870	2.446.815	120	1.691.333	654.612	131.883	623.599		131.883	EN
Vervoersmiddelen	0	0	21.815	21.815	120	0	0	0	21.815		0	EN
Totaal	**14.365.367**	**13.556.845**	**621.506**	**14.986.874**		**2.202.408**	**12.162.960**	**424.731**	**12.359.736**	**0**	**424.731**	
Servers												
Centrale computerruimte	600.138	350.748	0	600.138	120	600.138	0	0	0		0	EN
Softw are centrale servers	555.807	0	0	555.807	60	555.807	0	0	0		0	EN
Softw are licenties	231.792	0	0	231.792	36	231.792	0	0	0		0	
Kantoorautomatisering servers	655.462	0	0	655.462	60	655.462	0	0	0		0	EN
Totaal	**2.043.199**	**350.748**	**0**	**2.043.199**		**2.043.199**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	EN
Netwerk/infrastructuur												
Netwerk	291.702	233.385	0	291.702	120	264.864	26.838	23.338	3.500		23.338	EN
Beveiligd platform												
Netwerkapparatuur	195.801	0	0	195.801	60	195.801	0	0	0		0	EN
Totaal	**487.503**	**233.385**	**0**	**487.503**		**460.664**	**26.838**	**23.338**	**3.500**	**0**	**23.338**	
PC's en Randapparatuur												
PC apparatuur	754.740	214.169	148.959	903.699	60	587.164	167.576	42.834	273.701		42.834	EN
Randapparatuur	156.712	0	13.215	169.927	60	156.712	0	0	13.215		0	EN
Totaal	**911.453**	**214.169**	**162.174**	**1.073.626**		**743.876**	**167.576**	**42.834**	**286.916**	**0**	**42.834**	
Belastingapplicaties												
Gouw belastingen Haarlem	880.376	0	0	880.376	120	880.375	0	0	0		0	EN
Belastingapplicatie Haarl'meer	920.153	0	0	920.153	120	920.153	0	0	0		0	EN
Belastingapplicatie geconverteerd	3.046.993	1.965.050	0	3.046.993	120	2.499.800	547.109	196.505	350.604		196.505	EN
Waarderingsapplicatie	409.244	0	0	409.244	60	409.247	0	0	0		0	EN
Totaal	**5.256.766**	**1.965.050**	**0**	**5.256.766**		**4.709.575**	**547.108**	**196.505**	**350.603**	**0**	**196.505**	
Kantoorapplicaties												
Softw are overige applicaties	200.081	0	0	200.081	60	200.081	0	0	0		0	EN
PC softw are	203.819	0	0	203.819	60	203.819	0	0	0		0	EN
DMS	437.464	0	0	437.464	60	437.464	0	0	0		0	EN
Projecturen	1.336.698	481.693	0	1.336.698	60	1.209.965	126.733	96.339	30.395		96.339	EN
Totaal	**2.178.063**	**481.693**	**0**	**2.178.063**		**2.051.330**	**126.733**	**96.339**	**30.395**	**0**	**96.339**	
Telefonie												
Telefooncentrale	421.133	29.000	0	421.133	60	409.522	11.611	5.800	5.811		5.800	EN
Totaal	**421.133**	**29.000**	**0**	**421.133**		**409.522**	**11.611**	**5.800**	**5.811**	**0**	**5.800**	
Totale activa	**25.663.483**	**16.830.890**	**783.680**	**26.447.163**		**12.620.574**	**13.042.827**	**789.546**	**13.036.961**	**0**	**789.546**	

Bijlage 2: Geldleningen

Indien Cocensus voor haar financiële huishouding geld aantrekt voor langere tijd wordt dit via een separaat voorstel voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van Cocensus. Na toestemming van het Dagelijks Bestuur wordt conform het treasurystatuut de Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG) benaderd om een offerte uit te brengen. Voor de BNG is voor wat betreft de garantstelling voor de geldlening de Gemeenschappelijke Regeling van Cocensus uitgangspunt:

Artikel 18a Bijdragen van gemeenten

1. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Lening overzicht 2023

Leningnummer	Ingang	Rente %	Aflossing	Hoofdsom	Restant hoofdsom
40.113209	01-04-2020	0,2950	120.000	3.000.000	2.640.000
40.110675	14-09-2016	0,3500	150.000	1.500.000	450.000
40.114489	06-01-2021	-0,1000	100.000	1.000.000	800.000
40.113208	01-10-2019	0,27500	140.000	3.500.000	3.080.000
40.114490	06-01-2021	0,3900	125.000	5.000.000	4.750.000
Totaal				**14.000.000**	**11.720.000**

Bijlage 3: Toerekening taakvelden

Hieronder ziet u per gemeente de kostentoerekening op basis van de bijdrage 2023 per belastingsoort. Waarbij de WOZ kosten als apart component worden meegewogen.

Deelnemers	0.61 OZB - W	0.62 OZB - NW	0.63 Parkeer belasting	0.64 Belastingen overig	2.2 Parkeren	2.4 Econom. havens en waterwegen	3.3 Bedrijfsloket en regelingen	3.4 Econom. promotie	6.3 Inkomens-regelingen	7.2 Riolering	7.3 Afval	Totaal
Haarlemmermeer	741.200	2.253.600	7.300	16.000	-	700	21.700	267.900	16.100	227.200	443.300	**3.995.000**
Haarlem*	1.115.900	882.800	326.800	35.600	64.000		18.700	54.500	35.000	279.400	581.300	**3.394.000**
Beverwijk	254.300	231.400	29.700	48.400	3.700	9.400	-	3.700	12.200	97.900	130.300	**821.000**
Hillegom	166.300	58.800		500					3.700	53.400	76.300	**359.000**
Oostzaan **	91.900	35.300		334.400				6.400	700	32.500	30.800	**532.000**
Wormerland	149.100	54.400		66.800					3.500	43.900	56.300	**374.000**
Alkmaar	445.000	661.500	150.700	12.600				11.900	13.500	186.900	301.900	**1.784.000**
Bergen	341.900	138.900	5.400	75.800			1.300	63.200	5.200	69.000	99.300	**800.000**
Den Helder	264.800	326.800		39.200				15.900	13.100	75.500	218.700	**954.000**
Uitgeest	130.800	46.300		11.100				2.800	2.000	24.800	45.200	**263.000**
Castricum	259.600	96.000		32.600				27.000	3.800	81.200	97.800	**598.000**
Heiloo	177.400	50.300		19.900			400	1.600	2.400	49.100	66.900	**368.000**
Dijk en Waard	456.500	413.200		600				2.300	7.400	273.500	217.500	**1.371.000**
	4.594.700	**5.249.300**	**519.900**	**693.500**	**67.700**	**10.100**	**42.100**	**457.200**	**118.600**	**1.494.300**	**2.365.600**	**15.613.000**

* Totaal wijkt af van begroting in verband met parkeren Haarlem 295.000

** Totaal wijkt af van begroting in verband met bestuurlijke boete Oostzaan 310.000

15.008.000

Om de bijdragen van de deelnemers te kunnen toerekenen aan de verschillende heffingen is de volgende methodiek gehanteerd. De totale WOZ-kosten, die aanwijsbaar aan de OZB zijn toe te rekenen, zijn verdeeld naar de opbrengst van de OZB in de totale opbrengsten van de OZB. De overige resterende kosten (van de bijdrage) zijn vervolgens ook verdeeld naar de relatieve opbrengsten van de verschillende heffingen. Deze toegepaste berekeningswijze is ter toetsing voorgelegd aan specialisten van Van den Bosch en partners en is als een geaccepteerde rekenmethode onderschreven.